İLERİCİ YAZAR VE ŞAİRLERE SORDUK

Kitlelere ulaşabiliyor musunuz?

Politika'da sanat*edebiyat

EDEBİYATIMIZIN CAN ALICI SORUNUNU YAZARLARIN KENDİLERİ YANITLADI

Tanınmış yazar ve şairler arasında yaptığımız soruşturma kapsamında bize gelen yanıtları yayınlıyoruz. Yazarlara sorduğumuz sorunun tam biçimi şöyleydi: «Yapıtlarınız istediğiniz ölçüde kitlelere ulaşabiliyor mu? Bu konuda önerileriniz, dilekleriniz, yakınmalarınız?»

Kendi sözlerinden de anlaşılacağı gibi yazarlarımızın çoğunluğu kitlelere ulaşma konusunda yetersizlikler, engellemeler olduğunu belirtiyorlar. Bu konuda ilginç önerilerde bulunan yazarlar da var. Edebiyatımızın bu can alıcı sorunu hakkında yazarlarımızın verdiği yanıtlarını ilgi ve yankı uyandıracağını sanıyoruz.

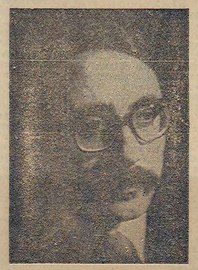

Ataol BEHRAMOĞLU

(Şair)

«Kitapların yeni baskılar yaptığına ve yapmakta olduğuna göre, genel ortam aç. sından, kitleye ulaşan bir şair olduğunu söyleyebilirim. Fakat bu yetinilmesi gereken bir sonuç mudur? Hiç kuşkusuz, hayır.

Değeri olan sanatçının yığınlara değreğince ulaşabilmesi için, okullardaki edebiyat öğretiminin baştan sona değişmesi gerekiyor. Bugünkü edebiyat öğretimi, başta şiir olmak üzere edebiyat ürünlerini sevimsizleştirmekten başka işlev taşımamaktadır.

Televizyon, radyo sinema ve basın gibi büyük iletişim araçları, yine başta şiir olmak üzere edebiyata gereksinçine yer vermemekte, tersine, gittiğide onun iletişim alanına saldırmaktadırlar. Bu da konuya ilişkin önemli bir sorundur.

Boyutları ve dolayısıyla fiyatları küçük yapıtlar oldukları için, şiir kitapları yayıncıların kâr etme tutkusunu kamçılamıyor. Bu nedenle yayınevi, şiir kitabı çev resinde ilgiyi artıracak (reklam vb.) türünden kurumları işletmiyor.

Tüm bunlar, devrimci, bireyci vb. ayrımı gözetmeden tüm yazarların ortak sorunlarıdır. Ortak çözümler aramalıyız.»

Ömer Faruk TOPRAK

(Şair)

«Böyle bir düzende 3-4 yazarın dışında kalan ozanların, yazarların yapıtları halka, sizin deyiminizle kitleye ulaşabilir mi? Ülkemizde bu işler biraz rastlantıya, biraz da iç kaşıtla kalmıştır. Çok baskı ya pan kipatıların bir bölümünün dışında edebiyat değerinden çok, başka neden-

Mahmut MAKAL

(Romancı)

«Türkiye'de dağıtım ve okur yazar oranı gözönünde tutulursa, yapıtlarım en çok okunanlar arasına girebilir. Çün kü onbinleri, beşinci, dördüncü, üçüncü baskıları yapmışlardır çoğu. Ama bu dağıtım sorununun büyüklüğünü gölgeleyemez. Yani, Türkiye'de devenin öteki yerleri gibi dağıtım işi de eğridir... Kağıt zammı posta zammı sık sık ve kât kat yapılınca asıl okunması gereken dar bekili kitle kitap alması duruma düşmüştür. Devlet okumaya karşı bir tutum için dedir Türkiye'de... Yurdun en uzak yerleşim yerine günlük, haftalık ve aylık ya yınlarla birlikte kitapların da çağın gerektirdiği hızla, devletin kuracağı tutarlı bir dağıtım örgütü eliyle ulaştırılması gerekir...

Son kağıt ve posta zamlarından sonra Türkiye'de kitap basımı durmuştur. Yayımcılar eski kitaplarının kapaklarına da yüzde yüz zam getiren etiketler yapıştırmışlardır. Vaktiyle 2,5 liraya maliol muş ve üstüne 10 lira fiyat konmuş bir kitabın yeni etiketi en az 20 liradır. Ötekiler de ona göre olmuştur. İktidarda bulunan ve sosyal demokratlıktan vazge çerek demokratik sol olduğunu söyleyen CHP'nin yeni hükûmeti ne düşünür kimbilir bu konuda?»

Hasan HÜSEYİN

(Şair)

«Hayırlı Yazar-Okur ilişkisini biz, gelişmiş kapitalist ülkelere veya sosyalist ülkelere göre düşünüyoruz; oysa, kendi toplumumuza göre düşünmemiz gerekir. Bir Fransız ozanına "yapıtlarınız istediğiniz ölçüde kitleye ulaşabiliyor mu?" diye sorarsak, Fransız ozanı güler bize, aynı soruyu sosyalist bir ülkenin ozanına sorarsak elbette ulaşıyor der. Ama gerçek bıraktırılmış, nüfusunun yarısı bile abeceden geçmemiş bir ülkede böyle bir soru özden yoksun bir soru olur. Hangi kitle? Bir avuç şiir okuru var bizde. 42 milyonluk bir sosyalist ülkede en az 1 milyon basabilecek olan şiir kitapları bizde 3-5 bin basılıyorsa bu durum sanatçının aleyhinedir.

Kendi ülkemde şiirlerimin kitleye ulaşabildiğini söyleyebilirim; ama bu istediğim ölçü müdür? 5 bin basılan bir kitap beş yılda tükettiriliyorsa, kitabı basacak yayınevi bile yoksa, o ozan, radyoya televizyona çıkartılmıyorsa, şiirleri plaklar halinde verilmiyorsa, kitleye ulaşmak söz konusu olabilir mi?... Dışarıdan bakılınca, en çok okunan 2-3 ozandan biriyim. En çok okunmak bir ölçüt müdür? Belirli bir süre içinde ozanın kaç kitap verdiği, bu kitapların sayfa toplamlarının ne kadar olduğu, kitapların günlüğünü çıkabilmek için hangi engellerle boğuşduğu, yayınevinin gücü ve çapı, dağıtım örgütünün gücü ve çapı ve hatta ideolojik tutumu gibi etmenler söz konusu değil mi?»

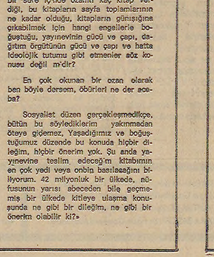

Talip APAYDIN

(Romancı)

«Çok okunduğumu söyleyemem. Ama hiç okunmuyor da değilim. Toplumun koşulları içinde orta derecede okunuyorum. Bir çok engeller var. Bir kere yarı nüfusumuz hâlâ okur yazar değil. Okullarımız okuma zevkini ve alışkanlığını vermiyor. Basım ve dağıtımda türlü güçlükler var. Çağdaş yazarların yapıtları okul ve halk kitaplarına alınmıyor. Bu engeller açılsa daha **çok okunurum diyorum.»**

Samim KOCAGÖZ

(Romancı)

«Bu konuda yakınmak yersizdir derim: Ülkemizin eğitim ve kültür sorunları ortada. 1967'den beri her akan kitabım (Yağmurdaki Kız, Bir Çift Öküz, İzmir'in İçinde, Tartışma, gibi) hemen bir iki yıl içinde satılıp tükenıyor. Sonıyorum bunların baskısı 3 bin ile 10 bin arasındadır. Oysa yabancı ülkelerde romanlarının baskısı 15 binden 100 bine dek dayanıyor. Yine ülkemizin koşullarını düşünürsek bu karşılaştırmaya göre karamsar olamam. Sonra bu yıllarda kitapların baskı giderleri çok artı; kitaplar pahalandı. Okurlara ucuz kitap verebilmenin çarelerini bulmak zorundayız.»

düşünceler

ataol behramoğlu

SİNEMA KONGRESİ ÜZERİNE

Kültür Bakanlığının girişimiyle 11-12 Mayıs günlerinde Atatürk Kültür Merkezinde bir Sinema Kongresi düzenlendi. Konuyla ilgili çeşitli kuruluş temsilcilerinin katıldığı kongrenin toplanmasından önce, Kültür Bakanlığınca hazırlanmakta olan «Sinema Yasası» tasarısına ilişkin önerileri derlemekti.

Öncelikle, bu girişiminden ötürü Kültür Bakanlığını kutlamak gerekir. Toplumumuzun ve genel olarak toplumların kültürel yaşamında büyük bir yeri olan sinema endüstrisinin ülkemizde gözlemekte olduğumuz bugünkü başıboşluktan kurtarılması zorunludur. Nitekim, kongre sırasında dağıtılan 1. oturum gündem belgesinde şu cümle yer alıyor: «Devlet, sinemayı düzenleyici, destekleyici, koruyucu, özendirici önlemleri almalı, sinemayı bugün içinde bulunduğu çıkmazdan kurtarmalıdır...»

Türk sinemasının bugün içinde bulunduğu sıkmazlar nelerdir? Gerek oturum belgelerinde, gerekse yapılan konuşmalarda ortaya konulan sorunları mali sorunlar, sosyal güvenlik sorunları, sanatsal ve siyasal sorunlar olarak sınıflandırabiliriz.

Sinema endüstrisinin karşı karşıya bulunduğu mali sorunlara çözüm olarak, oturum belgelerinde, evergi ladesinin en üst düzeye çıkarılması», «amortisman oranlarının yeniden düzenlenmesi», «vergi sa ve telemesi», «bir film bankası kurulması», «kooperatifleşmeye gidilmesi» vb. türünden önlemler önerilmektedir. Bu önlemlerin, sinema endüstrisini «karabasacı, istifçi ve falcı»den kurtararak bir ölçüde rahatlatmak amacı taşıdığı görülmektedir. Bu açıdan, desteklenmesi gereken önerilerdir.

Sinema çalışanlarının sosyal sigortalar kapsamına alınması, işsizlik ve yaşlılık sigortalarının çözüme bağlanması v.b. türünde sosyal güvenlik konusundaki önerilerin de sözde kalmayacağını umuyoruz.

Yerli sinema ürünlerinin sanatsal değerlerinin yükseltilmesi için «ilginç bulunan senaryolara düşük faizle kredi verilmesi», «devletçe sağlanacak stüdyo, plato ve makinalardan iyi senaryoların, daha önce iyi film yapmış yapımcıların, yönetmenlerin ve sanatçıların yararlandırılması», «Sinema Kurumu bünyesinde bir sinema okulu kurulması» v.b. önerileri de olumlu karşılanmamak olanaksız. Fakat desteklenecek filmin ya da senaryonun niyeliği nasıl ve kimlerce saptanacak? Kongre sırasında da bu konu üzerinde tartışmalar oldu. Oturum belgesinde, bu saptama ve değerlendirmelerin «Sinema Kurumunun kurduğu bir değerlendirme kurulu eliyle» yapılacağı belirtiliyor ve Sinema Kurumunun özerkliğine ilişkin olarak da şunlar söyleniyor: «Sinema Kurumu özerk bir kuruluş olarak işlev görmeli, siyasal iktidarlara bağlılarından uzak, daha çok sinema adamları, ötekı sanat kuruluşlarının temsilcileri, Basın Yayın Genel Müdürlüğü ve TRT Kurumunun temsilcilerinden oluşan bir yönetim kurumuyla yönetilmelidir...» Bu iletişe karımsa, demokratik işçi ve meslek örgütlerinin ve demokrat gençlik kuruluşlarının temsilcileri de eklenmelidir...

Sinema Kongresinin aldığı en önemli karar, hiç kuşkusuz, faşist sansür yönetmeliğinin tümüyle kaldırılmasına ilişkin olandır. Bu konuda, tüm kuruluş temsilcilerinin görüş birliği içinde olduklarını sevinerek izledik.

Sonuçta, Sinema Kongresinin toplanmasını ve aldığı kararları, ulusal bir sinema endüstrisinin oluşması, gerçekçi ve halkçı bir sinema sanatının gelişmesi yönünde olumlu bir adım saymak gerekiyor. Şimdi yapılması gereken, başta Sine-Sen olmak üzere, konuyla uzaktan ya da yakından ilgili tüm demokrat, ilerici, meslek kuruluşlarının bu önerilerin gerçekleştirilmesi doğrultusunda eylemlerini gittikçe yoğunlaştırarak ve bütünleştirerek sürdürmeleridir.

bir ekmek bir Politika (İkisinden vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

Politika

EKONOMİ

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

CUMARTESİ 20 MAYIS 1978

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşyazılar Sok. No 5 Cağaloğlu Ankara: İzmir Caddesi No 29/27 Kızılay

TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 59 05 Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1778

"HÜKÜMETİN TAVRI DEĞİŞMEZSE PETROL-İŞ GREVİ YAYGINLAŞIR,,

★ SELVİ, ECEVİT'İN YAPTIĞI KONUŞMANIN GREV HAZIRLIĞI İÇİNDEKİ İŞÇİLERİ DAHA DA KARARLI KILDIĞINI SÖYLEDİ

HABER MERKEZİ

Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı **Cevdet Selvi**, TPAO grevinin disiplinli ve kararlı bir şekilde devam ettiğini bildirmiş, Başbakan **Bülent Ecevit**'in grevle ilgili konuşmasını hatırlatarak, **«Hükümet bu tutumunda devam ettiği sürece grev yayınlanmakta olan grevlerle ilgili kararlılığından hiçbir ödün vermeyecektir»** demiştir.

Selvi, grevin sonuçlanması bakımından olumlu bir gelişmenin olmadığını bildirmiş, önümüzdeki günlerde yeni grevlerin başlayacağını kaydederek Ecevit'in sözlerinin grevdeki ve grev hazırlığı içindeki binlerce petrol işçisini daha bir kararlı kıldığını söylemiştir.

Bilindiği gibi Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğüne bağlı Batman işyerlerin-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Ecevit, Karamanlis ve Kipriyanu ABD'de biraraya gelecek

★ BAŞBAKAN BÜLENT ECEVİT, 24 MAYIS'TA BELÇİKA'YA, 29 MAYIS'TA AMERİKA'YA GİDECEK

AJANSLAR

NATO Zirvesi nedeniyle ABD'ye gidecek olan Türkiye Başbakanı **Ecevit**, Yunanistan Başbakanı **Karamanlis** ve Kıbrıs Cumhurbaşkanı'nın ortak zirve toplantısı yapacakları bildirilmiştir.

Başbakan **Ecevit** 24 Mayıs Çarşamba günü Belçika'ya gidecek, daha sonra da 30 - 31 Mayıs tarihlerinde yapılacak olan NATO Zirvesi'ne başkanlık etmek üzere 29 Mayıs günü ABD'de olacaktır. **Ecevit** Brüksel'de Belçika Başbakanı **Leo Tindemans**, NATO Genel Sekreteri **Joseph Luns** ve AET yönetçileri ile temaslarda bulunacak ve daha sonra ABD'ye geçecektir. **Ecevit**'in mayıs sonunda New York'ta yapılacak olan Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Özel Genel Kurulu toplantısı sırasında Yunanistan Başbakanı **Karamanlis** ve Kıbrıs Cum-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Sovyetlerle imzalanacak siyasi belgede saldırmazlık ilkesine de yer veriliyor

ANKARA, (İSTA).

Başbakan Bülent Ecevit'in Sovyetler Birliği'ne yapacağı ziyaretin haziran ayı son haftasında ya da temmuz ayının ilk haftasında gerçekleşeceği bildirilmektedir. Başbakanın Sovyetler Birliği ziyaretinin kesin tarihi ABD'ye yapacağı gezıden sonra belli olacaktır. Öteyandan Başbakanın ziyareti önceslnde, Sovyetler Birliği ile imzalanacak olan siyasal belgenin de son şeklini alacağı ve büyük bir olasılıkla belgede saldırmazlık ilkesini belirleyen bazı kavramların bulunacağı öğrenilmiştir. Bilindiği gibi Sovyetler Birliği ile Türkiye arasında imzalanması kararlaştırılan, ancak bugüne dek çeşitli nedenlerle imzalanmasından ertelenen siyasi belgenin ilk taslağı Sovyetler Birliği Hükümetince hazırlanarak Türkiye'ye gönderilmiş bunu karşılık Türkiye'nin hazırladığı taslak 10 Mayıs tarihinde Sovyetler Birliği yetkililerine teslim edilmiştir. Dışişleri Bakanlığı

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

'NATO'ya ek harcama yapmayız, dendi ama

Türkiye uçan radarlar için 2 milyar lira verecek

HABER MERKEZİ

★ NATO ülkeleri, ABD patentli, uçan uyarı ve kontrol sistemi ile donatılmış Boeing - 707'leri satın almayı kabul etti

★ ABD, NATO'ya satacağı uçan radarlar için ödenecek paranın yüzde 40'ını kendisi üstlenirken, yüzde 60'ını diğer NATO üyesi ülkelere yüklüyor

Brüksel'de yapılan NATO Savunma Bakanları Toplantısında ABD'nin baskıları sonuç vermiş ve havadan uyarma ve kontrol sistemine sahip ABD patentli Boeing-707 uçaklarının NATO tarafından satınalınması toplantıya katılan tüm üyeler tarafından kabul edilmiştir. Başbakan Bülent Ecevit, Savunma Bakanı Hasan Esat Işık ve Genelkurmay Başkanı Orgeneral Evren'in, «Türkiye'nin NATO için ek bir harcama yapmayacağına» ilişkin sözlerine rağmen, NATO toplantısında alınan bu karar, Türkiye'ye 2 milyar liralık ek bir ödeme getirmektedir.

Anadolu Ajansının Brüksel'de yetkili bir kaynaktan aktardığını bildirdiği haberinde, söz konusu anlaşmanın Atlantik İttifakı Savunma Bakanlarının ilkbahar toplantılarına koşut olarak alındığı belirtilmektedir. Fransa'nın dahil bulunmadığı, Yunanistan'ın ise kısmen çekilmiş bulunduğu NATO askeri yapısına üye ülkeler, ABD'nin dayattığı bu uçaklar için ödenecek parayı, kendi aralarında paylaştıran bir sisteme göre ödeyeceklerdir.

Ödenecek paranın toplamının 5 milyar dolar olduğu belirtilmektedir. ABD, bu miktarın ancak yüzde 40'ını verebileceğini bildirmiş, geri kalan kısmının NATO üyesi ülkeler tarafından ödenmesini istemişti. Buna göre ABD 2 milyar dolar ödeyecektir. Geri kalan 3 milyar doların yüzde 30'unu Federal Almanya, yüzde 10'unu Kanada, yüzde 5'ini Holanda, yüzde 3,5'ini Belçika, yüzde 2'sini Danimarka ve Norveç, geri kalan kısmını ise Türkiye, Portekiz, Lüksemburg, İtalya, Fransa ve

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı kutlandı

★ ECEVİT, YAYINLADIĞI MESAJDA GENÇLERİN KIŞKIRTMALARA KAPILMAMALARINI SÖYLEDİ

★ FAŞİSTLER 19 MAYIS STADI'NDAKİ TÖRENDE YER YER OLAY ÇIKARDI

★ İSTANBUL'DA TÖRENİN YAPILACAĞI İNÖNÜ STADI'NA BOMBA ATILDI

HABER MERKEZİ

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı dün tüm yurtta ve Kıbrıs'ta kutlanmıştır. Başkentte **Mustafa Kemal Atatürk**'ün 19 Mayıs 1919 Samsun'da karaya çıktığı saat olan 07.00'de 21 pare top atılmıştır.

19 Mayıs Stadı'ndaki törenler sırasında bir grup faşist zaman zaman olay çıkarmıştır. **Ecevit** stadı girer girmez yapılan tezahüratta sonra bir grup faşist «Katil Ecevit» diye bağırmıştır. Grup daha sonra susturulmuştur.

İstanbul'da ise törenlerin yapılacağı İnönü Stadı'na gece bomba atılmıştır.

Ecevit yayınladığı mesajda gençlerin kışkırtmalara gelmemelerini söylemiştir.

Ankara'da ilk tören Anıtkabir'de yapılmıştır. Rahatsızlığı nedeniyle törene katılamayan Cumhurbaşkanı **Korutürk**'ü temsilen Senato Başkanı **Sırrı Atalay** özel defteri **Korutürk**'ün duygu ve düşüncelerini yazmıştır. Yazıda **Korutürk**, «Genç liğimizin ezici çoğunluğu devrim ve ilkelerini şartlar ne olursa olsun yaşatmanın kararlılığı içindedir» demiştir.

Kortej Anıtkabir'e gidilmesinden sonra Cumhuriyet Senatosu Başkanı **Atalay**, Cumhurbaşkanı Korutürk adına güllerden yapılmış çelengi kâbre koymuştur. Daha sonra saygı duruşuna geçilmiştir.

KORUTÜRK'ÜN DUYGU VE DÜŞÜNCELERİ

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı törenlerine katılamaması nedeniyle Cumhurbaşkanı **Fahri Korutürk**'ün duygu ve düşüncelerini özel defterde yazan Cumhuriyet Senatosu Başkanı **Sırrı Atalay**, gençliğin emperyalist güçlere karanlık yollara i-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Kafeterya basıp ateş açan 8 ülkücü tutuklandı

★ Demirci, Aksu ve Diyarbakır Eğitim Enstitülerinde olay çıkartan «ülkücü» komandolar birçok genci yaraladılar

★ Antakya'da iki yere patlayıcı madde atıldı, bir öğrenci bıçaklandı

HABER MERKEZİ

Eğitim enstitülerindeki faşist saldırılar yurt çapında devam etmektedir. Önceki gün de silah, taş ve sopalarla eğitim enstitülerine saldıran faşist komandolar pek çok genci yaralamışlardır. İzmir'de bir kafeteryaya sal-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

ILO toplantısına katılan sendikacılar, Maden-İş yöneticileriyle.

ILO Konferansına katılan bazı sendikacılar Maden-İş'i ziyaret etti

★ ILO İLE ÇALIŞMA BAKANLIĞI TARAFINDAN ORTAKLAŞA DÜZENLENEN «ULUSLARARASI ÇALIŞMA ORTAMININ GELİŞTİRİLMESİ» KONULU SEMPOZYUM SONA ERDİ

Çalışma Bakanlığı tarafından düzenlenen Uluslararası Çalışma Ortamı Sempozyumuna katılan bazı yabancı ülkelerin sendikalarından temsilciler önceki gün Maden-İş Sendikasını ziyaret etmişlerdir.

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

TÖB-DER İstanbul Şubesi düğümü çözülüyor

★ BÜKÜMET KOMİSERİ, RAPORUNDA, DİVAN BAŞKANLIĞINA SÜLEYMAN ÜSTÜN'ÜN SEÇİLDİĞİNİ BELİRTTİ

★ ŞUBENİN GEÇİCİ ESKİ YÖNETİM KURULU, KONGRE EVRAKLARINI SEÇİLEN DİVANA VERMEMEKTE DİRENİYOR

İSTANBUL (İSTA)

İstanbul TÖB-DER Şubesinin 13 Mayıs tarihinde yapılan divan seçiminin yasal olup olmadığına ilişkin tartışmalar çözülme kavşamış. hükümet komiseri tarafından verilen raporda divan seçimlerinde herhangi bir usulsüzlük bulunmadığı, Birlik - Dayanışma ve ittifakının ortak adayı olan Süleyman Üstün ve arkadaşlarının Divan Başkanlığına 1253 oyla seçildiği kaydedilmiştir. Ancak buna rağmen kongrede kavga çıkaran ve İstanbul Şubesini işgal eden grubun, kongre evraklarını vermemekte hâlâ direndiği öğrenilmiştir.

Bilindiği gibi 13 Mayıs günü yapılan kongrede 6 saat süren bir seçimden sonra Birlik Dayanışma, Demokratik Sol Öğretmen Hareketi ve Demokrasi İçin Birlik gruplarının adayı olan Süleyman Üstün, geçici yönetim kurulunun gösterdiği saday karşı üstünlük sağlamış ve geçici yönetim kurulu başkanı seçim sonuçlarını açıklamıştı. Ancak daha sonra görevli kolluğu tak-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

ÇUK

ETİNE GÖRE BUDU

Demirel'e göre Ecevit yurtdışındaki konuşmalarında Türkiye'yi küçük düşürüyormuş... Eeee, Etine göre budu... Herkez Demirel gibi «Büyük» düşünemez...

AİE.

CAN: "AF YASASINA GEREK KALMAYACAK,,

ANKARA (ÖZEL)

Adalet Bakanı Mehmet Can, İnfaz Yasasını değiştiren yasa tasarısının Millet Meclisinde kabul edilmesi ile ilgili olarak Politika Gazetesine bir demeç vermiştir.

Tasarının Mecliste kabulünden büyük sevinç duy-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

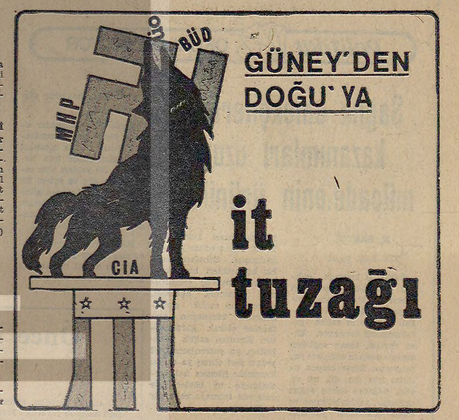

GÜNEY'DEN DOĞU'YA it tuzağı

«...Öz abem... Beni evine davet etti. Ben de hanımımla birlikte abemin evine gittim. Bak sen boş geziyorsun gel sana iş vereyim. Ben de yi dedm. Ne iş olduğunu sordum. Beni arkadaşları ile tanıştırdı. Senin işin arkadaşlarla birlikte komünist avı olacak dedi. Önce gideyim seni partiye kaydedeyim. Ben vazgeçtim yapamam dedim. Bana yaparsın dedi. Bir ay evinde misafir etti. Care bulamayınca bir gün arkadaşlarını eve davet ederek tekrar gel MHP'ye kaydolacaksın, ben kesinlikle red ettim. Bunun üzerine tabancasını çekerek kabzasıyla kafamı bir tane indirdi. Ben alkanlar içinde yere yıkıldım...»

★ ADANA'DAN, G. ANTEP, K. MARAŞ, ELAZIĞ, MALATYA, KAYSERİ, DİYARBAKIR, ERZURUM VE KARS'A KADAR ETNİK AYRILIKLAR ÜSTÜNE OYNANAN SON OYUN

★ MAKİNELİ TÜFEKLER, BOMBALAR, YÜRÜYÜŞ VE MİTİNGLERLE HALKA İTCE TUZAK KURANLARIN İÇ YÜZÜ

YAKINDA *Politika* 'DA

DÜŞÜNÜR YA!

EKONOMİDEN POLİTİKAYA

ÖZLEM ÖZGÜR

Toprak reformu serüveni

Toprak Reformu» kavramı, Cumhuriyet tarihi boyunca sürekli istismar edilmiş önemli bir konudur. Yarım yüzyılı aşkın Cumhuriyet döneminde, hemen hiçbir parti ya da siyasal kişidar yoktur ki, toprak reformu yapmamasının gerçiğinden sözetmemiş, toprak reformunu, program ve seçim bildirgelerine almamış olsun...

Cumhuriyet'in ilanından başlayarak, ölünceye değin Atatürk, Milliet Meclisi'ni her açış konuşmasında, toprak reformunun bu dönem mutlaka yapılması gerektiğinden sözetmiş, Yüce Meclisterden bu himmeti esirgememelerini istemiştir. Ne var ki, Yüce Meclisler, hem Atatürk'ten, hem de «milletin efendisinden» bu himmeti sürekli esirgemişler, «toprak reformu» dilden dile dolaşmış, ama sürekli sönen bir umut ışığı, bir serüven olmaktan öteye gidememiştir...

Atatürk'ten sonra, aynı himmeti Yüce Meclisterden İsmet Paşa ister oldu... Yüce Meclisler, bu himmeti İsmet Paşa'dan da esirgemişlerdir! İsmet Paşa, sağlığının yerinde olduğu yıllarda, Mıdı. Ünlü «ulusal damat»sı bile yetip de artacak kadar... Neylersin ki, İsmet Paşa, köylüyü bir türlü toprak sahibi edemedi...

Gerçi, 1945 yılında ve İsmet Paşa'nın döneminde, ada «Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu» olan bir yasa hükümdarlıklarından, «toprak reformu» olan bir yasa, sanki den geçti de ne oldu demeyim... Çok şey oldu elbet: Milyonlarca köylü, bir karış toprağın özlemi içinde yanıp tutuşurken, 70 milyon dönüm kamu toprağı büyük bölümü, devlet yetkilileri tarafından, büyük toprak beylerinin yağma ve talanına sunuldu....

Sözü uzatmadan söyleyelim... Daha pekçok hükümetler geldi geçti... Hepsi de toprak reformu dedi... Köylüye toprak gerek dedi... Planlar, programlar yapıldı... «Toprak reformu», «kırsal alanda gelir dağılımının düzeltilmesi» birer ilke olarak, plân plân ve programlarda yeraldı... Ne var ki, tüm bunlar, birer tatlı vaat olmaktan öteye gidemedi... Tüm bunlar, toprak reformlarında beşyüzlü planlarda, yıllık programlarda, bir anı, bir dilek olarak kaldı...

Sonra, 1970'li yılların başında, geçtiğimiz günlerde Anayasa Mahkemesi'nin iptali sonucu tarihe karışan, bildiğimiz Toprak Reformu Yasası yürürlüğe girdi. Ik uygulama Urfa ilinde başladı. Masalları, bizim reformcular, beş yıl içinde tüm Köylü boyunca toprak reformunu gerçekleştirdiler... Onun da ne menem birşey olduğunun hesabı, ayrı.... Uzmanların değildiğine bakılırsa, eğer yasanın ömrü veta eteydi, toprak reformu bu hızla, beyaz yaz gibi kısa bir sürede tamamlanabilecekti.

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Akif YALIN

SADE VATANDAŞ «YETKİLİLERİN» SÖZLERİNİ, BEYANATLARINI DİNLEDİKÇE, BİR SÜRÜ SORU GELİYOR AKLINA. DÜŞÜNÜYOR. DÜŞÜNÜR YA!

Son günlerde basında ve TRT yayınlarında öylesine il ginç yazı, söz ve demeçlere rastlıyoruz ki, sade vatandaş olarak bunlar üzerinde düşünmeden edemiyoruz. Zira azda olsa, sıradan vatandaş da olsak bu söz, yazı ve demeçler bizleri de ilgilendiriyor gibi geliyor bana. Çünkü bu söz, yazı ve demeçler genellikle yetkili sözcülerden, kalemlerden çıkıyor.

Hoş, sade vatandaşın ne demeç vermeye hakkı, ne yazı yazmaya vakti ve nede söz söylemeye eğitimi var. Ancak sade vatandaş için öy lesine bol zaman, hak ve eğitim var ki, düşünmesi için işte onu kimse göremiyor ve de engelleyemiyor.

Bu yetkililerin bazılarının bize göre çok ilginç gelen söz ve demeçlerinden bir kısmını söylece sıralayabiliriz.

AP lideri ve eski Başbakanlardan Süleyman Demirel ve çevresi her ağzını açtığında eveleyip geveleyip şöyle söylüyor.

— Bu hükümet ve başı şaşıbeldir.

— Hükümet selâmeti kaçmakta bulacaktır.

— Bu hükümet macera üzerine kurulmuştur.

— Bu hükümet üç ayda ifl as etmiştir.

— Anarşi en kısa zamanda durdurulacaktır, hani ne oldu?

— Ümraniye meselesinin arkasında fiktir planında CHP vardır.

— Hükümet kaçma hazırlığı yapmaya başlamıştır.

— Hükümet adam kayırmaktadır.

— Bu hükümet, millete uzuzluk, hurur, barış vaadetti yidi, oysa hususuzluk, anarşi ve pahalılık getirmiştir.

— Bu hükümet parası onun cebinden parasının % 50 sini alıp götürmüştür.

Bu sözlerden sonra sayın AP Genel Başkanı ve eski Başbakanlardan Süleyman Demirel ve çevresine, "sade bir vatandaş olarak şöyle bir soru sorabilir miyiz acaba.

«Sayın eski Başbakan Demirel ve çevresi, acaba sizler 1978 Ocak ayından evvel 15-16 senelik devrede yurt dışında mı bulunuyordunuz?»

Geçmişte I. ve II. MC hükümetleri döneminde titreyip kendine dönen bir Başbakan Yardımcısı vardı. Bu sayın eski Başbakan Yardımcısı ve şürekası, Ocak 1978'den beri kışına nişadır sütlümüş katır gibi sağa sola tekme, çifte atıp salyalı kudurmuş köpek misali saırmadığı kişi ve kuruluş bırakmıyor. Bu arada da inciler dökütüyor sürekli.

— Büyük yürüyüş başlamıştır.

— Solcu CHP, anarşi kovusunda bir kez daha yenilmiştir.

— MHP örgütü, faşist CHP hükümetini protesto için yer yer yürüyüş ve mitinç yapmıştır.

— MHP gelecekte (1985 de) tek başına iktidar olacağı için kitleler akın akın MHP'ye koşmaktadırlar. (Tıp kı büyük yürüyüşte olduğu gibi.)

— Valiler ve yüksek dereceli memurlar geleceklerini düşünerek aşılmalarını dolgu atsınlar.

— Bu hükümetten hesap soracağız.

Sade vatandaşlar bu ve bu na benzer bir sürü seçme saçmayı okuyup, gözleyip din leyip vede düşünüp şöyle diyorlar cevap olarak, «Ay tavuk düşünde kendini dana ambarında görürmüş.»

Bu arada gayetle dindar vede Makine Profesörü, aynı za da MSP Genel Başkanı ve eski Başbakan Yardımcılarından Necmeddin Erbakan ve tayfası usturuplu ve kendilerine has ımsam pozlarıyla şöyle okuyup üfüleyorlar.

— Ağır sanayi seferberliği başlatılk.

— Ağır sanayi hamleniz bırakılgımız yerde duruyor. onu biz devam ettireceğiz.

— 1980'de Fantom yapacağız, tank, top, silâh yapacağız.

— 2000 yılına kadar dünyanın en ileri 5 ülkesi arasında yerimizi alacağız.

— 2000 yılına kadar Almanya'nın bugünkü seviyesine geleceğiz. (Almanlar bizi bekliyor çünkü.)

— Bu hükümet gider, biz de bırakılgımız yerden devam ederiz.

Sade vatandaş bu ya, sayın Erbakan hocaya ve tayfasına müsaade alarak iki tek söz söylemek ister.

«Hocam sade vatandaşın bastırılışın yeteri Meksade'dünyanın en muhteşem camisi inşa edilıyormuş, o camii için imam ve müezzin eksikliği varmış, tayfanla birlikte orada daha geniş çevre bulabilir, daha çok vaaz verebilirsiniz.» Hem sizler hem de sade vatandaşlar rahat ederler bu durumda. Sizler anlayışlı, dindar insanlarsınız dır da.

Ehhi gelelim Ocak 1978'den öne 27-28 sene muhalefette kalmış bir partimizin hükümet olduktan sonra dök tirdiklerini incilere. Bu yetkililer ki, muhalefetteyken çok daha tutarlı hareket ediyorlardı gibi geliyor bana, yani sade vatandaşa. Ve bu tutarlılıklarından olmak ki, sade vatandaş 1973 ve 1977 seçimlerinde tercihini o partiye yaptı ve zoria ite kaka onları hükümet etti. Etti de ne oldu? işte onların da incileri.

— Türk-ABD ilişkilerinde geriye dönülemez.

— İMF ile anlaşan Maliye Bakanı, Bakanlarla görüşecek.

— ABD bankalarından yeni krediler isteyeceğiz. (Sağolsun Süleyman Demirel Başbakanlığı sırasında paralarımızı orada saklamıştı.)

— Türkiye jeopolitik durumu bakımından ulusal güven liğini uzun süre askıda tutamaz.

— ABD bir ülkeyi köşeye sıkıştırmak için başka sorunların manivela olarak kullanıyor.

— Uluslararası sorunlar uzun süre askıda kalırsa yeni sorunların çıkmasına neden olabilir.

— Türkiye NATO'da ekonomik güçüyle bağdaşmayan ağır bir yük üstlenmiştir.

— Türkiye'nin güvenliği NATO ve ABD'ye tamamen bağlanamaz.

— ABD engelleyici olursa, önemli sonuçlar doğar.

— ABD'ye karşı politikasın başka ihsan istemez.

— Zirve ABD'ye rağmen başarılı oldu.

— ABD'de 10 büyük banka ile toplantı yapıldı.

— Ecevit, Carter'le aynı dili konuştuğunu söyledi.

Sade vatandaşın sayın Başbakan ve hükümet yetkililerine, sade vatandaş olarak bir sorusu olacak:

«Bu ne perhiz, bu le lâhana turşusu?»

Ve sade vatandaşın düşünmesi yasaklanamadığı için, engellenemediği için, hapse asılmadığı için, düşünmeye devam edecektir.

Eğer sade vatandaş bu düşündüklerini bir gün yapmaya kalkarsa vay sizlerin halin ne Demirel'ler, Türkeş'ler, Erbakan'lar, Ecevit'ler ve sade olmayan vatandaşlar. Vatandaş geçirdiğin sizlerin de düştüğünüz gerekiyor herhal de? Bizden hatırlatması. Biz vatandaşlar görevimizi burada da yapalım da.

Mehmet CEMİL

SIYOT. Eğer bu Hükümetin sonu alınmazsa, bu devletin sonu gelecektir. Ama devletin sonunu getirmeyeceğiz. Türk Milleti Moskof uşaklarına ezdirilmeyecektir. Türkiye hahrolmayacak ve ileride büyüyüp Türkistan hatta Turan olacaktır. O zaman «yaşayıp yaşamamak» ancak Rusya'nın kendi kaygısı ve meselesi olacaktır.»

Bir kere Birleşmiş Milletler üyesi olarak Türkiye'nin bölgesel dostluk ve işbirliğine uyması, komşularımızla iyi ilişkiler kurması

Önce sevgi sonra seks

İzzet DOĞAN

«...Ama yeniden, gerçek anlamda, yeni düzenin yaratılışı, yaratacağı değerlerle, sevinceye kadar kimseyle yat mamak... Yatmayı değil, ilkin anlamayı sevmeyi amaçlamak, sonra yatmak. Böylece, sevgiyi, sekse yanık dü şürmemek.»

İnsanlarımızın cinsel açıdan sömürülüşünü dile getiren, Bekir Yıldız'ın İnsan Posası adlı kitabını okurken altını çizdiğimiz bu tümceleri, UP! Ajansının bir haberinin çağrışımıyla anımsadık. Haberé göre yirmi yaşından küçük gençler için uygulanması tasarlanan seks eğitimi konusunda, Başkaya Galina Andreeona adında eğitim araştırmacısı bir kadın; «... Batıda daha ziyade cinsel hayatın teknolojisi üzerinde durulmaktadır. Biz göre seks eğitimi cinsiyetlerin eğitimi anlamını taşımaktadır. Biz gençleri o şekilde eğitmek istiyoruz ki, aşk hissi doğmadan cinsel temas ihtiyacı duymamalar...» demiş.

Bekir Yıldız'ın görüşüyle özdeşlen bu görüş açısından eslinlenmeyen kadın erkek ilişkilerinin kökü ve içten bir sevgiye dayanmadığı toplumlar elbetteki yozlaşır. Ancak bkşr bir toplumda seksin ticareti yapılır, insanlar cinsel açıdan sömürülür, seks filmleri ve yaşam kadınlarının sayısı giderek çoğalır.

Oysa ancak sevgiyi sekse yeğ tu tan bir kuşak daha uygar bir toplumu gerçekleştirebilir.

Çünkü seven insan, hiç olmazsa sevdiğinin yeteneklerinin gelişmesine, bağımsızlığına, sevdiğinin mutluluğuna yardımcı olabilir. Ayrıca kendi içinde, yaşamında daha sağlıklı olur ve sevgisiyle, sevgileriyle daha da güçlenir.

Düşünen, duyan bilinçli kafalarda bireysel sevgilerin toplumsal boyutlara erişeceği de kuşkusuzdur. Sait Faik: «Herşey bir insanı sevmekle başlar derken bu hususu vurgulamaktay dı.

Gençler için tasarlanan seks eğitimlerinde, eğitimcilerimizin bu gözlüşler üzerinde durmalarını ve kitle iletişim araçlarının da bu yolda yayın yapmalarını dilerken, sözümüzü Çernişevski'nin tinlü «Nasıl Yapılmalı» adlı kitabının kahramanlarından Jüli'nin, Vercçka'ya söylediği şu tümceyle bağlıyalım: «... Sevmeden öpmektense öl, daha iyi...»

Politika OKURLARI YAZIYOR

Sağlık emekçilerinin kazanımları uzun mücadelenin ürünüdür

N. SAATÇİ

TÜS-DER üyesi

Sağlık iş kolunda çalışan tüm sağlık emekçileri ulusal ve dünya nimetlerini yaratan işe hasret çalışkan halkımızın sağlık gereksinimini karşılıyor. Kısa deyişle, insan sağlığını amaçla toplum sağlığını yaratıyoruz. Böyle olunca da bizim için din, dil, ırk vs. gibi, doğanın özüne aykırı ayrımlar, sağlık bilimine ve onun pratikteki yapısına yabancıdır.

Hasretimiz, çalışkan hayvan bal arıları gibi sağlık üretmek, sağlıklı insanların toplumunu yaratabilmektir. Bu da insanı gerçekten insan olarak kabul etmekle; bu en değerli yaratığı yüceltecek bir yola girmekle, nihayet emeği en fetiin değer, insanı en yüce varlık görecek düzenle olanaklıdır.

Türkiye Cumhuriyeti kuruluştan beri bu mücadele içine girmek isteyen, buna hasret sağlık emekçilerinin karşısına binbir türlü bürokratik ve anti-demokratik engel konulmuş, onlar dışlınce ve örgütlenme özgürlüklerinin yakıcı arzusunda boğulmak istenmiştir. Yanlış icraata, insanı hor gören, bir meta olarak kabul eden zihniyete karşı uzlaşmacı kuruluşlara sık boğaz edilmeye çalışılmıştır. Sonelrce sağlık hizmetlileri bir kuru kemeğe muhtaç çalıştırılmak istenmiş, ağaların, patronların sağlık gereksinimini karşılayan elemanlar olarak görülmüştür. Kurulan sağlık kuruluşları, ya patronların özel tedavi yeri olmuş ya da bu kurumlar işemez hale getirilmiş ve böylece de çalışırda tutmaya çaba göstterilmiştir.

Hâlâ çağını yitirmiş kanun ve yönetmeliklerin geçerlilikte olduğu sağlık hiz met uygulanagelen sağlık politikalarıyla iyice yozlaştırılmıştır.

Sağlık emekçilerinin önünde duran bütün kendilerine özgül veya ulusal çapta sorunlar aynı zamanda tüm halkımızın da sorunudur.

İşçi sınıfının sağlık emek çilerine ve tüm çalışanlara gösterdiği yolda daha birçok engeli aşma, daha bir çok kazanımı hayata geçirmesi gerekmektedir. Önümüzde duran en önemli sorunlardan biri, hiç şüphe yok ki içinde bulunduğumuz örgütlenme durumundan kurtulup daha üst düzeyde bir örgütlenme biçimi olan Grevli Toplusözleşmeli Sendika hakkının alınmasıdır.

Şimdi tüm çalışanlar olarak bizler de işçi sınıfından örnek alarak sendika hakkımızı almak için birleşelim. Bu yoldan tüm çalışanlarla güç ve eylem bir liği yapalım. Gelecek günler mutlu günler böylesine dirimli, birlikli bir mücadele ile kurulabilecektir.

YORUM oya baydar

Sallan yuvarlan

İran'da, Şah sallanıyor, yuvarlanacak. Sırası gelmiştir, hatta geç bile kalınmıştır. Yıllardan beri İran'da diktatörlük kuran, ülkeyi bir darağacının ve zindanlar ülkesi haline getiren, gâncacık insanları kurşunlatan, işkence uzmanlarına, SAVAK celladlarına dünyanın en vahşi işkence merkezlerinde kurs gösteren Şah'ın, artık tahtında kalamayacağını gösteren pek çok belirti vardır.

İran, günümüzde Suudi Arabistan, Güney Afrika ve birkaç Asya ve Latin Amerika ülkesi hariç, denebilir ki, en ağır bir baskı rejiminin sürdüğü ülkedir. Bir yanda, yılan hikâyesine dönen toprak reformu edebiyatının ağırlığı altında ezilen köylüler, bir yanda, yeni yetme sanayicil er, işbirlikçi aracılar, tüccarlar, yani monarşinin gölgesinde, fideliğinde yetiştirilen bir avuç müttimlyonerler kümesi... Ötesinde de, aslî, eğitimsiz insanlar: İran halkı... Ve muazzam petrol gelirleri...

Moda olduğu bugünlerde, ünlü şarkıcılarımız İran'a gidiyorlar boy boy. Dönüşlerinde «Çok mamur efendim, kocakoca asfalt yollar, bakımlı evler, hele bir sarayları diye anlatıyorlar. Oysa onların ve tüm sanat çevrelerinin görmedikleri, Şah ve sülelesinin ne pek çok güzel görüp gezmezlikten geldiği bir başka İran var. Bu İran, Hazer Denizinin ortasına kurulmuş, uluslararası bir sosyetenin tatil gecirmesi için düşünülmüş milyarların sarfiyle yapılmış bir tatil cennetidir. Ama Tahran'da gökdelenlerin, gümüşlerin, incilerin, kıymetli taşların, solum solum salınıp kralicelik pozları atan, vazife kabilinden yoksulluk yurtlarındaki cocukların fotoğraflarının Fransa'da gösterilmesi gerçekten İran'a değildir. Bu İran, halkından yana masallar yazdığı, ilerici oluduğu için bir gün bir ırmakta cesedi bulunan Samet Behrengi'lerin, o unutulmaz Küçük Kara Balık yazarının yurdu İran'a; sözünü ettiğimiz İran'ın halâ kırsal kesimlerde feodal ilişkiler içinde yarı oç yarı tok en ilkel koşullara mahkûm yaşayan köylülüğün İran'ı, SAVAK'ın cinayetlerinin İran'ı, en aldığı boyaya şemsiyeli işkencelerin İran'ı, zindanlarda ve odağacılarının İran'ıdır. İran; dünyanın bu en zengin ülkelerinden biri, işte bu hale getirilmiştir Şah yönetimi tarafından.

İran halkının en bilinçli, öncü kesimlerinin savaşımı yıllardır devri sürmektedir. Ve Şahın, devrimcileri, Şah'a karşı olanları İran dışında bile bulan acımasız SAVAK'ı, darağaçları, zindanları, işkenceleri kâr etmemiştir bu savaşımı, bu direnişi yok etmeye. İran halkı artık oyalanmıyor, kuşkuyor. Kuşkuyor Şah yönetimi bu defa da oloğanüstü önlemler adı altında insanlık dışı yollara başvuracak; direnişi, savaşımı ne pahasına olursa olsun sona erdirmeye çalışacaktır. Tahtını korumak için, Uzak Doğu'da ABD emperyalizminin sadık bekçisi olduğunu ispat için, tahtının üzerinde durduğu o bir avuç mutlu azınlığın kârlarına kâr katabilmesi için, artık yeters diyen halkı kırmaktan çekinmeyecektir. Ama, artık boşnafır. İşler bu hale geldikten sonra, hic bir ülkede ne şahların ne şahbazların ayak üstünde durabildikleri görülmemiştir. Şah sallanmaktadır.

Üstelik sadık dostu ABD ve özellikle de SAVAK örgütünü yaratan, geliştiren, eğiten, sadık ilişkileri bulunduğu bilinen CIA da, onu yarı yolda bırakacaktır. Daha önceki bazı örnekler, hem de Orta Doğu'daki örnekler, bir yönetim artık dayanılmaz hale geldi mi ve halkın muhalefeti, direnişi, savaşı, o ülkede artık her türlü baskıya karşı sürüp gitti mi ve bunun sonucunda, o ülkede emperyalizmden bağımsız bir düzen kurulması ihtimali doğdu mu, CIA'nın işe karıştığını, yerine emperyalizme yeniden bağlantılar kurabilecek ve «Düzeni» sağlayacak yeni bir yönetim getirmek umuduyla despotların düşmesine göz yumduğunu göstermiştir. İş bu hale geldikten sonra ve Şah, tüm dünyada prestijini kaybetmişken, en güvendiği dostları bile onu yarı yolda bırakacakken sallanmasını seyredip yuvarlanmasına göz yumacaklardır. Onlar bir despotu sadece kendi çıkarlarına uyduğu sürece destekler ve o kraldan çok kralcı olmak hayır getirmez her zaman. Şah da bilmektedir bunu.

Ne kadar vakit kazanmaya çalışırsa çalışsın; zindanlarla, darağaçlarıyla, işkenceyle, gencecik insanların canı pahasına, tahtını ve bir avuç işbirlikçinin çıkarlarını korumak için ne kadar cabalarsa cabalasın gidicidir Şah. Kimseler kurtaramaz onu bu sondan. İran'da başlayan olaylar, sonun başlangıcıdır.

ACI KAYBIMIZ

Uzel Fabrikasında Montaj Bölümünde çalışan arkadaşımız Muhittin Yıldız'ı 18.5.1978 tarihinde kaybettik. Ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz

UZEL İŞÇİLERİ

(Poc: 503)

BİR EKMEK BİR Politika

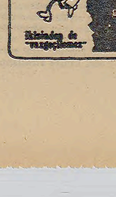

Politika

Bavinizden her sabah israrla gazetenizi aravımız

İkisinin de yapacağımız

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı kutlandı

(Baştarafı 1. Sayfa'da) tilmek istendiğini belirtmiş, «Gençliğinizin ecirci çoğunluğu kendileri üzerinde oynanamak istenen tüm tertiplerin bilinci içinde olusu ile elele, gönül gönüle büyük eserini, devrim ve ilkelerini şartlar ne olursa olsun yaşatmanın ve saptırılmadan daha da ileriye götürmenin kesin kararlılığı ve inancı içindedir» demiştir.

Törene Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş, Başbakan Bülent Ecevit, Ana Muhalefet Partisi Lideri AP Başkanı Süleyman Demirel, Anayasa Mahkemesi Başkanı Kâni Vrana, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, Bakanlar, milletvekilleri, bakanlar ve kuvvet komutanları katılmışlardır. Törende ayrıca senato ve meclis başkanvekilleri, Anayasa Mahkemesi üyeleri, orgenerailer ve oramiraller, siyasi parti yöneticileri, senatör ve milletvekilleri, yargı organları başkanları, rektörler, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, müsteşarlar, Ankara Valisi, Belediye Başkanı, Gençlik ve Spor Başkanlığı genel müdürleri, askeri ataşeler ile çeşitli kuruluşlar ve yetkilileri bulunmuşlardır. Anıtkabir'deki törene geçmeden önce Başbakan Ecevit ile cidden 150 öğrenci arasında bir grup da kısa sohbette bulundu.

AET VE NATO YETKİLİLERİ İLE GÖRÜŞME

Ecevit'in AET yetkilileri ile yapacağı görüşmelerde Türkiye-AET ilişkilerinin yeniden canlandırılması konusu ele alınacaktır.

Öteyandan, görüşmelerde Ecevit'in NATO ve AET yöneticileriyle hükümetin, özellikle uluslararası ilişkiler ve ekonomik alanlardaki politikasını ve bu arada Kıbrıs sorunu ile ilgili son durumu ayrıntılı ile açıklamak olanağını da bulacağı belirtilmiştir.

Ecevit, Brüksel'deki temasları ni tamamladıktan sonra 29 Mayıs günü ABD'ye gidecek ve 30-31 Mayıs tarihlerinde Washington'da yapılacak NATO Oladan Bahar Zirve Toplantısına katılacaktır. NATO Zirve Toplantısının onur başkanlığını da ya pacak olan Başbakan Ecevit, daha sonra New York'a gidecek ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 2 Haziranda yapacağı silahsızlanma özel oturumuna katılacak ve burada Genel Kurulda hitaben bir de konuşma ya pacaktır.

19 MAYIS STADI'NDAKİ TÖREN

Anıtkabir'deki törenden sonra 19 Mayıs Stadı'nda da tören başlamıştır. Töreni açış konuşmasını yapan Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur «Gençliğimiz Türk halkının özgürlüğünü geleştirecektir» demiştir.

ÇAKMUR'UN AÇIŞ KONUŞMASI

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur, gençlerin silahlanarak değil, silahtan arınarak ve halka inanarak,

Ecevit

(Başlarafı 1. Sayfa'da) nurboşkanı Kipriyanu ile bir zir ve toplantısı yapacağı da bildirilmiştir.

Ecevit, Karamanlis ve Kipriyanu'nun Washington'da yapacakları üç taraflı toplantının New York'ta bulunan Denktaş'ın da katılma olasılığının bulunduğu haber verilmiştir.

AET VE NATO YETKİLİLERİ İLE GÖRÜŞME

Ecevit'in AET yetkilileri ile yapacağı görüşmelerde Türkiye-AET ilişkilerinin yeniden canlandırılması konusu ele alınacaktır.

Öteyandan, görüşmelerde Ecevit'in NATO ve AET yöneticileriyle hükümetin, özellikle uluslararası ilişkiler ve ekonomik alanlardaki politikasını ve bu arada Kıbrıs sorunu ile ilgili son durumu ayrıntılı ile açıklamak olanağını da bulacağı belirtilmiştir.

Ecevit, Brüksel'deki temasları ni tamamladıktan sonra 29 Mayıs günü ABD'ye gidecek ve 30-31 Mayıs tarihlerinde Washington'da yapılacak NATO Oladan Bahar Zirve Toplantısına katılacaktır. NATO Zirve Toplantısının onur başkanlığını da ya pacak olan Başbakan Ecevit, daha sonra New York'a gidecek ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 2 Haziranda yapacağı silahsızlanma özel oturumuna katılacak ve burada Genel Kurulda hitaben bir de konuşma ya pacaktır.

19 MAYIS STADI'NDAKİ TÖREN

Anıtkabir'deki törenden sonra 19 Mayıs Stadı'nda da tören başlamıştır. Töreni açış konuşmasını yapan Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur «Gençliğimiz Türk halkının özgürlüğünü geleştirecektir» demiştir.

ÇAKMUR'UN AÇIŞ KONUŞMASI

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur, gençlerin silahlanarak değil, silahtan arınarak ve halka inanarak,

POL-DER Genel Kurulu yarın yapılıyor

ANKARA (İSTA)

Polis Derneği (POL-DER) Genel Kurulunun yarın Türk-İş toplantı salonunda yapılacağı açıklanmıştır.

POL-DER Genel Merkezinden yapılan açıklamaya göre divan başkanlığının seçiminden sonra konuklara konuşmasına yer verilecektir. Yönetim ve denetim raporlarının aklanmasından sonra seçimlerin yapılacağı genel kurula çok sayıda delegenin katılmasının beklendiği belirtilmiştir.

Kısa kısa

★ Türkiye 6. Hayvancılık Kongresi'nde görüş birliğine varılan sonuçlara göre, yem yetersizliği nedeniyle Türkiye ekonomisine yılda 1 milyar lira kayıp veriliyor.

★ Uluştırma Bakanı Güneş Öngüt, önceki gün Kıbrıs'a gitti ve ulaştırma, PTT hizmetleri ve deniz ulaşımı konularını görüştüğü Denktaş'la bir araya geldi.

★ Cam sanayi yetkilileri, cam sanayilinden alınan Gider Vergisi'nin yükseltilmesinin Türkiye'nin cam ihracatını ve bu alandaki yatırımları azaltacağını savundular.

★ Ankara Belediyesince kitle ulaşımını kolaylaştırmak ve ca bukdaştırmak amacıyla yapılması planlanan otobüsli yol projesi çalışmalarına 21 Mayıs Pazartesi günü Cemal Gürsel Anıtkabir'deki törenle Cumhuriyet, Dikimevi, Cemal Gürsel Alanı, Kızılay, Maltepe ve Beşevler'e kadar 5.5 kilometrelik bir hattın inşaatı başlıcak.

★ Bursa Hava Yolları Yönetim Kurulu Başkanı Ali Osman Sönmez, 2 ödet yolcu uçağı satın almak için görüşmelerde bulunmak üzere Londra'ya gideceğini açıkladı. Sönmez, bir süre önce Türkiye'ye gelen Sovyetler Birliği Ticaret Heyeti ile yapılan anlaşma uyarınca mal mukabili 2 ödet yol cu uçağı alınmasının kararlaş tırıldığını, ancak anlaşmadaki teok sayısını 3'e çıkarmak ama cında oldukların belirtti.

★ Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı orta derecesli okullar 22 Mayıs'ta yaz tatiline girecek. Bakanlık yetkilileri, 29 Mayıs - 15 Haziran günleri arasında tamamlanacak kurslarının, 19 Haziran ve 7 Temmuz tarihleri arasında da tamamlama sınavlarının yapılacağını bildirdi. Öğretmen Kursu ise 11-12 Temmuz günlerinde toplanacak. Lise ve dengi okulların ise 1978-79 öğretmen yılına 1 Ekim günü başlayacağı bildirildi.

★ Kısa adı TÜM-DER olan Tüm Memurlar Birleşmiş ve Dayanışma Derneği, memurların sendikalaşma hakkını elde etmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonuna başvurdu. TÜM-DER Genel Başkanı Erhan Tezgör, konu ile ilgili olarak yaptığı açıklamada sendikalaşma hakkının dünyada yal nız 8 ülkede kısıtlandığını hatırlatarak, örgüt olarak bütün şubelerinde bir imza kampanyası açtıklarını bildirdi.

★ Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş'ın aldığı bir karar ile yurt dışına görevli olarak çı kan parlamenterlerin birinci mevkii ile seyahat etmeleri yasaklanmıştır. Karakaş'ın tasarruf amacı ile aldığı karara göre, parlamenterler ikinci mevkii ile yolculuk edeceklerdir. Bu arada daha önce Avrupa'ya gi den bazı parlamenterlerin ara daki farkı kendi kaseslerinden ödedikleri öğrenilmiştir.

★ Birleşmiş Milletler Türkiye Enformasyon Bürosu'ndan yapılan açıklamada, 25 Mayıs Afrika Kurtuluş Günü nedeniyle tüm dünya halkları ve ülkeler Güney Afrika'daki ırkçı ve sömürgeci faşist azınlık rejimlerinin karşı mücadeleye çağrıldı. Afrika'nın güneyinde bağımsız ve eşit haklar için savaşan sömürge halklarıyla dayanışma haftasının 22-27 Mayıs tarihleri arasında kutlanacağı bildirildi.

Çakmur, 19 Mayıs 1919'un Türk halkının Atatürk'ün önderliğinde emperyalizme karşı savaşını başlattığı gün olduğunu hatırlatmış ve şöyle konuşmuştur:

«Kurtuluş Savaşında düşman güçlere karşı birleşilerek verilen başarısızlık savaşını, bugün de tüm gençler barış ve kardeşlik temeli üzerinde Türkiye'yi kalkındırma savaşımını vermede örnek olarak görüp değerlendirmelidirler. Türk gençleri başka ülkelerin gençlerine benzememelidir, Türk gençliği kendi yürüdüğü yolda özenticiliğe düşmemelidir. Başka ülkelerin gençlerinin belirli bir amaçları olmayabilir. Ancak Türk gençlerinin bir güçlü ve yadsınmaz amacı vardır. O da yurt ta ve cihanda barışı bir tutan Atatürk'ün bu barışçı anlayışı içinde, onun devrim ve ilkelerini sürdürerek Türkiye'yi yine Atatürk'ün istediği bedefe, çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne yükseltmektir. Türk gençliği yıkıcı değil, yapıcı ve öncü olmanın sorumluluğunu tam bir bilinç içinde ortaya koymalıdır. Gençlerimiz, Atatürk'ün emanetine layık olabilmek için halka karşı değil, halkın tiksintil duyacağı yöntemlere başvurarak değil, halkın sevgisini kazanarak, halkla özdeşlerek barış ve esenlik aşamasına varmalıdır.»

Çakmur, silahlanmanın ve kardeş kavgasının düşman güçlerin işine yarayacağını, gençlerin yabancıların hazırlayabilecekleri tuzaklara düşmemeleri gerektiğini hatırlatmış ve şöyle devam etmiştir:

«Gençlerimiz silahlanarak değil, silahtan arınarak ve halka inanarak, halkla iliş kide, Atatürk'ün barışçı yolunda yürüyerek Türkiye'yi kalkındırma çabası içinde, Türk halkının özgürlüğünü geleştirecekler ve toplumla bu zur getireceklerdir.

Türk gençleri, hiçbir ülkenin kendi iç koşullarını ve önderlerini kendine örnek ve ilke olarak ele alıp benimsemez. Günkü Türkiye Kurtuluş Savaşını bundan yarım yüzyıl aşkın süre önce tüm sömürülen ülkelere örnek olacak biçimde gerçekleştirmiştir.

Geri kalmış ülkelerin maz lum uluslarına örnek olacak ilk kurtuluş savaşını vermiş bir halkın çocuklarıdır. Genç lerimiz, başka ulusların gençleri bizi örnek alabilirler, Ancak gençlerimizin başka ülkeleri örnek alabilecekleri özenti duyabilecekleri hiçbir kavram ve gelişme ögesi yoktur.

Türkiye

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Yunanistan ödeyeceklerdir.

Türkiye'nin payına düşen miktar, 2 milyar lirayı aşmaktadır.

Bazı ülkelerin ise, kendilerine düşen miktarı ödeyeblimeleri için parlamentolarına başvurmaları gerekmektedir.

ABD BİR HAFTA İÇİNDE AVRUPA'YA 200 BİN ASKER GÖNDERMEYİ TAAHHÜT EDİYOR

Öteyandan 30-31 Mayıs günleri Washington'da toplanacak NATO Zirvesine sunacağı «Uzun Vadeli Savunma Planının bütünlüğünü oluşturmak için, ABD'nin bu plan içine «Avrupa'ya 1 hafta içinde 200 bin asker göndermeyi» taahhüt eden bir madde koyduğu öğrenilmiştir. Amerikan Savunma Bakanı Harold Brown tarafında açıklanan bir diğer konu, bu süre içinde ABD'nin Avrupa'da bulunan hava kuvvetlerini üç misline çıkartmayı da taahhüt etmesidir. Tasarlanan bu önlemle ABD emperyalizminin Batı Avrupa'daki hava gücü 1.300 savaş uçağın aulaşacaktır.

Tüm Türk gençleri Türkiye'nin geleceğinin güvencesidir. Hangi görüş ve inançta olursa olsunlar, hangi öğreliye inanırlarsa inansınlar barış içinde kardeşçe düşüncelerini ortaya koyacaklar, dostça tartışacaklar, insan sevgisini yüreklerinde köklestireceklerdir, birbirlerine saygıyla yaklaşacaklardır. Barışın temelini millî mücadelenin başladığı bu günde tüm gençlerimiz elele vererek ataca klardır.»

Can

(Baştarafı 1. Sayfa'da) duğunu belirten Bakan, tasarının bir türlü Af Yasası anlamına geleceğini kaydetmiş, «Bundan böyle Af Yasası çıkartılmasına gerek kalmayacaktır. Mecliste kabul edilen bu tasarı, af sorununun çözümünü sürekli bir hale getirmiş bulunuyor» demiştir.

Yeni tasarıdan yalnız açık ve yarı açık cezaevlerinde bulunanlarla bu türlü cezaevlerine geçme hakkını kazanmakta olduklarını söyleyen Can; «Bu yasa ile bir ay cezevinde kalan hükümlü 16

Bakanlar Kurulunun ertelediği grev süresi doluyor

Havayolları grevi 25 Mayıs'ta tekrar başlıyor

★ HAVA-İŞ SENDİKASI UZLAŞTIRMA KURULUNUN KISA ZAMANDA TOPLANACAĞINI BİLDİRDİ.

Hava-İş Sendikasının Türk Hava Yollarında başlattığı ve üç gün sonra Bakanlar Kurulu'nun bir ay süre ile ertelediği grevin, 25 Mayısta yeniden başlayacağı açıklanmıştır.

Hava-İş Sendikasından ya pılan açıklamaya göre, 12 Mayıs 1978 günü Ankara'da yapılan Uzlaştırma Kurulu toplantısında taraflarin işletmeleri yeniden gözden geçirilmiş ve en kısa zamanda son bir toplantı daha yapılmasına karar alınmıştır.

Bakanlar Kurulu Kararı ile bir aylık erteleme süresinin 25 Mayısta sona ereceğini bildiren sendika yetkilileri, Kenan Bulutoğlu'nun Başkanlığında yapılacak ve Yargıtay Başkanı ile Türk-İş Temsilcisi, işveren adına THY Genel Müdürü ve sendika yetkililerinin katılacağı Uzlaştırma Kurulu'nun bu tarihe kadar yeniden toplanacağını bildirmişler, ancak bu toplantıda alınacak kararların bağlayıcı nitelikte olmayacağını vurgulamışlardır.

Öte yandan, sendika yetkilileri, 25 Mayıs 1978 günü sona eren erteleme kararının Bakanlar Kurulu Kararı ile yeniden uzatılmaması halinde, grevin yeniden başlatılacağını bildirmişler ve grev ertelemenin, soruna çözüm getirici bir yöntem olmadığını söylemişlerdir.

Yine anlaşmaya varılmazsa THY işyerlerinde grev halayı çekmek zorunluluk olacak..

Tariş işçileri Gıda-iş'te örgütleniyor

İZMİR (İSTA) Tariş Üzüm Birliği'nde çalışan işçilerle Tariş Zeytinyağı Fabrikasında çalışan işçiler DİSK'e bağlı Türkiye Gıda-İş Sendikası'nda örgütlenmektedirler.

Son dönemlerde İzmir bölgesinde örgütlenmenin ilerlemesiyle Tariş'in Üzüm Birliği Fabrikasında çalışan 1200 işçi MİSK'e bağlı Türk-Gıda Sendikası'ndan istifa ederek toplu ca DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikasında örgütlenmiş lerdir.

Tümis Sendikası İzmir'de direnişe hazırlanıyor...

Sanatçılar sahne işçilerini örgütleyen bağımsız Tümis Sendikası'nın İzmir Şubesi Bölgedeki bütün güzel sanatlar işkolunda çalışanları örgütlemesi üzerine işverenlerle görüşmelere başlandığı açıklanmıştır.

Sendikanın İzmir Şubesi yetkililerinden Halan Yazar önceki gün yaptığı açıklamada sinif ve kitle sendikacılığının bütün bölge ve işkollarında örgütlenmesini ilerlettiğini belirttiği güzel sanatlar işçilerinin böyle bir gelişmeden etkilenmemesi ve bu doğrultuda örgütlenmemeleri olanaksızdır demiştir. Yazar, izmir'de kî örgütlenmeler üzerine de bilgi vermiş kısa süre önce şubenin kurulmasını rağmen güzel sanatlar işkolunun İzmir'deki işyerlerinde örgütlenmenin gerçekleştirildiğini açıklamıştır. Yazar, bu konuda işverenlerle görüşmelerin başladığını ancak anlaşma sağlanamadığını; anlaşma sağlanamayan işyerlerinde direnişe çıkılmanın olanaklı olduğunu belirttiğini.

MTA işçilerinden bir grup.

MTA' da 50 madencinin işine son verildi

★ ESPİYE MTA İŞÇİLERİ İŞTEN ÇIKARILMAYI KINADI...

Yeraltı Maden-İş Sendikası'nın Hekimhan'da Bilfer Maden Ocaklarında sürdürdüğü grevin 232. gününde iş veren sendika yetkililerini görüşmelere çağırmıştır.

İşverenin görüşme çağrısı üzerine görüşmelere başlanacağını açıklayan sendika yetkilileri grevin başarılı olarak sonuçlanacağına inançları ol duklarını tekrarlamışlardır.

Giresun'un Espiye İlçesi'nde MTA Proje Yönetiçiliğinde çalışan işçiler MTA işyerlerinde Mahsali işçilerin işten çıkarılmalarını kınamışlardır.

DİSK'e bağlı Dev. Maden-Sen İşyeri Baştemsilcisi Niyazi Candan, konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, MTA işyerlerinde çalışan işçilerin kadrolu ve mahalli işçiler olarak ayrılmış olmasının, sonuçları itibarıyle düşmanlık ve gerginlikler yarattığını belirterek şöyle demiştir: «Bizlere MTA bünyesinde iki kategoride yerverilmiş olup mahalli kadrolu diye ikiye ayrılmaktayız. Mahalli bilindiği gibi bölgelerden alınan işçi olup sezon bitimi veya işyeri kapanmasında hizmet akti feshedilen işçilerdir. MTA kuruldığından bu yana her mevsim onbinlerimin işten çıkarılmış, ikinci etapta onbinlerimiz türlü bir hesvesle işbaşı yaptırılıp çalıştırılmışsınız. Ve bu durum devam ede gelmektedir.» Candan, son olarak Espiye'de Proje yöneticiliği işyerinden 50 işçinin çıkarıldığını da açıklamış, bu tür uygulamaların kınadıklarını belirtmiştir.

Kütahya'da porselen işçilerine baskı yapılıyor

Kütahya Porselen Sanayi işyerinde çalışan işçiler Türk-İş'e bağlı Çimse-İş Sendikasyla işverenin baskı yaptıkları ve işyerinde sarı sendikacılığa karşı mücadele eden işçileri değiştik gerekçelerle savaşlığa ihbar ettikleri öğrenilmiştir.

Kütahya Porselen Sanayi A.Ş.'nin yöneticilerinden eski AP Belediye Başkanı Abdurrahman Kara, eski AP'li Maliye Bakanı Mesut Erez, yine eski MC valilerinden Nazmi Çengeleci denetiminde olduğu ileri sürülen Çimse-İş Sendikasının Kütahya Şube Başkanı Ali Erdun'un, işçiler üzerinde uygulamakta olduğu baskıyı son günlerde yoğunlaştırdığı bildirilmiştir.

İşyerinde, sınıf uzlaşmacılığına karşı mücadele veren iki işyeri temsilcisinin işten atılmasında parmağı olduğu söylenen Ali Erdun, 2 Mayıs 1978 günü Serap Tuna, Nahide Güler isimli kız işçileri sendika binasına bomba attıkları iddiasıyla savcılığa şikayet ettiği ve işçilerin gözaltına alınmalarına neden olduğu öğrenilmiş, ancak Kütahya Cumhuriyet Savcılığının yaptığı araştırma sonucunda, bu işçilerin suçsuz oldukları anlaşılmıştır.

Öteyandan, Çimse-İş yöne tîcilerinin üç kız işçiyle birlikte Ali Yıldırım adlı bir işçiyi sendikacıları tehdit ettikleri gerekçesiyle gözaltına alındıkları, fakat bu işçilerin de serbest bırakıldıkları saptanmıştır.

Çimse-İş yöneticilerinin, işçileri kastederek, «komünistlerin suçları ispatlandı» şeklindeki konuşmalarının işçiler arasında tepkiyle karşılandığı ve sendikanın protokolsuz çalışmalarının boşa çıkarıldığı bildirilmiştir.

Bilfer işvereni Dize geldi...

Yeraltı Maden-İş Sendikası'nın Hekimhan'da Bilfer Maden Ocaklarında sürdürdüğü grevin 232. gününde işveren sendika yetkililerini görüşme lere çağırmıştır.

İşverenin görüşme çağrısı üzerine görüşmelere başlana cağını açıklayan sendika yetkilileri grevin başarılı olarak sonuçlanacağına inançları el duklarını tekrarlamışlardır.

Baykal - Amur Demiryolunda çalışan işçiler ömür boyu ücretsiz yolculuk yapacak

Dünyanın en uzun demiryolu hattı olan Baykal-Amur Demiryolu Hattının üçte birinin tamamlandığı açıklanmıştır. Demiryolu, Sibirya'nın çeşitli bölgelerini birbirine bağlayacak.tır. Bu arada, demiryolunun yapım çalışmasına katılan binlerce emekçiye, ömürleri boyunca, bu demiryolunda, yataklı vagonda ücretsiz yolculuk yapma hakkı verilmiştir. Çalışmalara katılan işçilerin % 70'inin gençler olduğu bildirilmektedir. Demiryolunun yapım çalışmalarının planlanandan hızlı gittiği ve tüm demiryolunun 1983'te tamamen hizmete açılmasının beklendiği bildirilmektedir.

Avustralya Chrysler Fabrikası 7.000 işçiyi dışarı atıyor

«Avustralya Chrysler», Avustralya'daki üretimi durdurarak tetikdam ettiği 7000 işçiyi işten çıkarma kararı almıştır. «Avustralya Chrysler», fabrikasını Japonya'ya taşımak kararı almış ve ilk aşamada, gelecek yıla kadar 3000 işçiyi işten çıkaracağını açıklamıştır. Dana sonra da kalan 4000 işçinin işten atılacağı ve fabrikanın Japonya'ya taşınacağı belirtilmiştir. Şirketin amacının, Japonya'da, çekeceği ucuz işçilik ile çalışan bir fabrika açmak olduğu bildirilmektedir. Zaten işsizliğin bulunduğu Avustralya'da, fabrikanın bu kararı işçiler arasında tepki ile karşılanmıştır.

Kapitalist ülkelerde kadınlar arasında işsizlik oranı daha yüksek

Kapitalist Avrupa ülkelerinde yapılan bir araştırma, kadınlar arasındaki işsizlik oranının erkeklere oranla daha yüksek olduğunu göstermiştir. Bu araştırmaya göre, Fransa'da kadınlar arasındaki işsizlik oranı, erkekler arasındaki orandan iki kat hızla artmaktadır. Fransa'nın 23 milyon kişilik işgücünün yaklaşınca 8 milyonunu kadınlar oluşturuyorken, 1,2 milyonluk işsizler ordusunun yarısından çoğu kadınlardır. Belçika'da ise, erkekler arasındaki işsizlik oranının % 5,1, kadınlar arasındaki işsizliğin ise %14 olduğu saptanmıştır. İngiltere'de de, iş arayan kadınların sayısındaki artış hızı, iş arayan erkeklerin sayısındaki artış hızının iki katını bulmuştur. İngiltere'deki baz üretim sektörlerindeki kadın işsizlerin sayısının ise, erkek işsizlerin sayısının dört katına kadar çıktığı belirlenmiştir.

Antalya Belediyesinde 1 Yıl süreli sözleşme bağıtlandı

★ HAFTALIK ÇALIŞMA SAATİ 44 SAATE İNDİRİLDİ, 1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI OLARAK GEÇİRİLDİ. SÖZLEŞMEYLE AYRICA VERİMLİLİK VE ÇALIŞMANIN DÜZENLENMESİNE İŞÇİ TEMSİLCİLERİ DE KATILIYOR.

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası ile Antalya Belediyesi arasında sürdürülen toplu sözleşme sonuçlanmış ve belediyede çalışan işçilere ileri haklar sağlanmıştır.

Antalya Belediyesinde toplusözleşme bağıtlanması üzerine İSTA Ajansına açıklamalarda bulunan DİSK Antalya Bölge Temsilcisi Recep Koç, sözleşmenin çok ileri haklar sağladığını belirterek yeni sözleşmede 1 Mayıs'ın İşçi Bayramı olarak geçirildiğini 1 Mayıs'ta çalışma halinde üç gündelik, çalışmama halinde iki gündelik ö denece ğini belirtmiş kazanılan diğer hakları şöyle özetlemiştir:

«1 Yıllık olan toplusözleşme 1977 Mart ayından itibaren geçerli olacaktır. Haftalık çalışma süresi 44 saate indirilmiş kıdem tazminatı 40 gün olarak belirlenmiştir. Kıdem zammının 100 kuruş olarak saptandığı toplusözleşmede 1 Mart 1977'den itibaren günlük zam 120 lira olarak saptanmıştır. Sözleşmenin en önemli kazanımlarından biri de belediyenin ayın 5'ine kadar ücretleri vermemesi halinde grev hakkının kendiliğinden doğacağı hükmüdür.»

Burada bağıtlanan sözleşmenin greve çıkacağı son anda bağıtlandığını da belirten Recep Koç, sözleşmenin ileri hükümler getirmesinin çok önemli olduğunu vurgulamış tır.

Toto Deri Fabrikası işçileri haklarını korumak için kapanan fabrikadaki mallara elkoydu

★ FABRİKADAN MALLARI ALMAK İSTEYEN PATRONA İŞÇİLER ENGEL OLDU İŞÇİLER MALLARIN SATIŞININ ANCAK KENDİ DENETİMLERİNDE YAPILABİLECEĞİNİ AÇIKLADILAR

İzmir'de Altındağ-Yeşilova Mahallesinde halkın sağlığını bozan ve işçi sağlığı açısından son derece kötü çalışma koşulları olan Toto Deri Fabrikası'nın belediye tarafından kapatılmasından sonra işçiler fabrikadaki mallara el koyarak haklarının korunmasını sağlamışlardır.

Bundan bir süre önce İlerici Belediye Başkanı Lütfü Özer çevre halkının ve işçilerin sağlığını bozan Deri Fabrikasına kanal yapmasını istemiş, ancak patronun aldırmaması üzerine fabrika kapatılmış ve mahkeme onaylamıştır.

Fabrikanın patronu ise İçerdeki malları almak isteyince işçiler engellemişler, malların satışının ancak kendi denetimlerinde yapılabileceğini ve birikmiş haklarının satış sonucu elde edilecek hasılattan alacaklarının belirtmişler ve isteklerini kabul ettirmişlerdir.

Daha önceden de emekçilerin yoğun olarak oturduğu Altındağ bölgesinde su sorununun çözüme kavuşturulmasında büyük emeği geçen ve faşist tırmanışa karşı emekçi halkın yanında yer olduğını belirten Belediye Başkanı Lütfü Özer işçiler için yardımlaşma kampanyası açılacağını bildirmiştir.

DÜNYA ÇALIŞANLARINDAN HABERLER

ARADA BİR

Anti-Komünizm ve 1 Mayıs

Ali Kanabey

Adam bir yandan diyor ki: «Dünyamizdeki özgürlükler dünyanın hiç bir yerinde yoktur.» öte taraftan bas bas bağırıyor: «Hükümet İstanbul'u komünistlere teslim etmiştir. İşçiler kızıl bayraklarla yürümüşler, Moskova'nın Kızıl Meydanına benzer bir gösteri gerçekleştirmişlerdir. Hükümet komünizmi tehlike saymamaktadır. Oysa bütün komünistler ölmelidir, komünizme hayat hakkı tanınmamalıdır» vesaire...

Böylesi çelişkiler içinde bulunan kişiler kimdir diye sorarsanız, bunun cevabı 5-10 isim saymakla verilemez. Çünkü böylelerinin sayısı az değildir. Lafa gelince onlardan daha vatanseverî yoktur ama memleketi Amerikan dolarına böylelerî satmışlardır ve onlar hala bu yolun yolcularıdır.

Televizyondaki «Zengin ve Yoksul» filminden hatırlayacaksınız.

Zengin adam sanatöre şöyle diyor: «Elbet benim dediklerini yapacaksın. Daha ilk dediğimi yaptığın andan itibaren benim adamsın oldun. Sana niye para veriyorum?»

İşçi dostu görünüp de halkın kuyusunu kazan öyle insanlar var ki Türkiye'de, inanın, bu filmi seyredekin ülkemizdeki bazı politikacılarla bir paralellik kurmadan edemiyor.

Kaldı ki, burjuvazi dediğimiz zengin sınıfın devleti ve millet yönetişini düşünürsek, onun adamlarına bakmasa bile yerde yeşillanmanın asbebi hikmeti anlaşılır.

Devlet ve millet dedik ve eklemiza geldi. Bir yandan «Türkiye'de çok özgürlük var» deyip de bir yandan da 141 nci ve 142 nci maddeler kalkan denince hop oturup hop kalkan gericiler (yani bu sömürü düzenini savunanlar, bu düzenden çıkarı olanlar) bilinçli işçileri sık sık «devlet yıkacağız»ya suçlarlar. Nitekim heybetli 1 Mayıs 78 gösterisi sonrasında da «Devlet elde ediliyor. Devleti yıkıyorlar. Son Türk devletini bitiriyorlar. Milleti böleceklerdir» gibisinden yaygaraya kalkıştılar. Amaçları kafa bulandırmak, halkı işçilere düşman etmek, 1 Mayısı karalamaktı. 1 Mayısın güneşini, özünü, örgütlülüğüne gölge düşürmekti. Sorsanız onlara: «Siz ki bu kadar karşı çıkıyorsunuz, söyleyin bakalım nedir Komünizm? Ne cevap verseklerdir size?

Yıllar boyu söylediklerî boş ve safsata dolu sözlerden başka, ne söyleyeceklerdir?

Oysa bu işin kolayı vardır. Halk, burjuva politikacılarının yalanlarından bıkmıştır. Onlara güvenmemektedir. Dolayısıyla 141 ve 142 nci maddeler kalkmalı, işçi sınıfının partisi açık çalışma olanaklarından istifade etmeli, ve halk, sosyalizmin ne olup ne olmadığını tüm yönleriyle işçi sınıfının öğrenidan duymalıdır.

Bu güne kadar hep burjuvazi konuşmuştur. Bir sürü insan da elbet onların etkisi altında kalmıştır. Patronların çıkarları, radyosuyla televizyonuyla bir sürü gazeteleriyle ülkenin çıkarlarıymış gibi sunulmuş, parlak sözlerin altına gizlenmiştir.

Sormalı onlara: «Bakın sadece Türkiye'de değil, dünyanın her tarafında on milyonlarca insan Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerde kimsenin aç ve açıkta yönetiyormuş.

Baskı ve zulüm ne kelime? Bütün insanlar mutluluk için devrmiş. Kimsenin para derdi yokmuş. İşçi-köylü devleti, bütün yurttaşların sağlıklı, konuttu, eğitimli, ulaşımda, tüm sorunlarını çözmüş. Hayat ucuz, gelecekleri güvenlik altındaymış. Kimse «yaşlılığımda ne olacak?» diye endişe içinde değilmiş?

Ne cevap verecekleridr? Örneğin Demirel ne diyecektir, Halit Narin ne diyecektir?

Ve insanlarımız kime güvenecektir?

1 Mayıs'ta, yüzbinler, kime güvenilecağini tüm güçleriyle haykırdılar.

Demokratik Örgütlerden Haberler

MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ: «YİBA YANGINI YAPI ÜRETİM VE KULLANIM SÜRECİNDEKİ DENETİMSİZLİĞİN BİR SONUCUDUR.»

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, YİBA Çarşısındaki yangının yapı üretim ve kullanım sürecindeki denetimsizlik sonucu çıktığını açıklamıştır.

Açıklamada varolan kuralların yapılarda uygulanmamakta olduğu ifade edilerek şöyle denilmiştir: «Binanın iskan iznini alabilmek için projede zorunlu olarak kurallara uyulsa bile, binanın kullanım süresi içinde bu kurallara uyulmamakta, örneğin yangın merdiveni varsa bile, katlardan merdiven çıkışı her zaman açık bırakılmamakta, merdiven bir panik halinde gelecek yüklenmelere dayanacak bakım ve onarım altında tutulmamakta, üstelik malzeme deposu olarak kullanılmaktadır.»

MEMUR HAKLARINI KORUMA VE GELİŞTİRME DERNEĞİ KURULDU...

Memur Haklarını Koruma ve Geliştirme Derneği kurulmuş, Derneğin Genel Başkanı Mehmet Gölhan, «Memurlar iktidarda olan siyasi partilerin inancında olmaya zorlanamazlar» demiştir.

Mehmet Gölhan, amaçlarının her türlü siyasi ve ideolojik görüşlerin dışında kamu personelinin ekonomik, sosyal ve kültürel haklarını korumak olduğunu belirterek şunları söylemiştir: «Devlet memurları, hükümetin memurları olarak görülmeye başlanmalıdır. Bu nedenle yasalardaki uygulamalarda daha da ileriye gidilerek devlet memurlarından siyasi parti felsefelerini benimsemeleri istenmekte ve tarafsız olması gereken memurlar, ideolojik çalkantılar içine terkedilmektedir.»

GENEL-DER ANKARA ŞUBESİ YEREL YÖNETİMLER VE SORUNLARI KONULU PANEL DÜZENLEDİ...

Genel-Der Ankara Şubesi 28 Mayıs Pazar günü «Yerel Yönetimler ve Sorunları» konulu bir panel düzenlemiştir.

Şube yöneticilerinin yaptıkları açıklamaya göre: otoruma Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir, Ankara Belediyesi eski Başkanı Vedat Dalokay, İzmit Belediyesi eski Başkanı Erol Köse ve Ağrı Belediye Başkanı Sadi Kapısız katılacaklardır. Panel, Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Cevat Geral tarafından yönetilecektir.

John Harris'in idam tarihi gelecek hafta saptanabilir

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'li zenci hakları savunucusu John Harris'in idam tarihinin, gelecek hafta için de saptanabileceği bildirilmektedir. John Harris'in avukatının yaptığı açıklamaya göre, idam tarihi, Harris'in hapiste bulunduğu Alabama Eyalet Mahkemesi tarafından belirlenecektir. Avukat, kararın gelecek hafta içinde alınabileceğini söylemiştir. Bilindiği gibi John Harris'in idam edilebilmesi için Alabama eyalet yetkililerinin bir karar almaları yetecektir. John Harris, önce kanıtsız suçlarla idama mahkûm edilmiş, ama dünya çapındaki protestolar sonucu idam kararı, mart ayından 9 Mayıs'a ertelenmişti. Ancak bu süre dolduğundan, John Harris'in her an idam edilebileceği belirtilmektedir.

ABD Hükümeti, müdahale için kongre'ye danışmıyor

ABD, Fransa ve Belçika Zaire'ye asker sevkediyor

★ Afrika'daki gerici ülkeler de emperyalistlere yardım ediyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Batılı ülkelerin Zaire'ye müdahale hazırlıklarını bildirdiğine göre, Fransız Yabancı Lejyonu birliklerinden birkaç yüz asker Zaire'ye sevkedilmiş bulunmaktadır. Fransız askerleri, Korsika Adasından alınarak hava yolu ile Zaire'nin Başkenti Kinşasa kentine götürülmüşlerdir. Açıklamada, daha başka Fransız askerlerinin de Zaire'ye gönderilmekte olduğu bildirilmiştir.

Bu arada Belçika Hükümeti de 1700 komando ve paraşütçüyü Zaire'ye gönderdiğini açıklamıştır. Gönderilen birliklerin, «Şaba'daki beyazların boşaltılması için gönderildiği» öne sürülmektedir.

Bu arada, ABD Savunma Bakanlığına yakın kaynaklardan bildirildiğine göre, en az iki «Lockheed C-141» taşıma uçağı, Zaire'ye gitmek üzere ABD'den hareket etmiştir.

Bilindiği gibi Başkan Jimmy Carter Zaire'ye bir hafta içinde Amerika'dan silah ve başka gereçler gönderileceğini söylemişti. ABD hava ve indirme birlikleri de askerma geçirilmişti.

Başkent Washington'da yapılan açıklamada Zaire'ye silah sevki kararının, Kongre'nin onayına sunulmasına gerek olmadığı ve söz konusu askerî malzemenin askeri taşıt uçaklarına yerleştirilmeye başlandığı belirtilmiştir.

Bu arada Orta Afrika Cumhuriyetinde kendisini imparator ilan eden Birinci Bokassa, Zaire Başkanı Mobutu'nun desteklenmesi amacıyla ülkesinde seferberlik ilan edildiğini bildirmiştir.

Sovyetler, BM Silahsızlanma Toplantısı'na geniş program sunacak

★ «SİLAHSIZLANMANIN TEMEL İLKESİ, TARAFLARIN GÜVENLİĞİNE ZARAR VERMEMELİDİR.»

★ PRAVDA, BM SİLAHSIZLANMA TOPLANTISININ ARDINDAN DÜNYA SİLAHSIZLANMA KONFERANSI'NIN HIZLA TOPLANMASINI ÖNERDİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'nin, BM Silahsızlanma Özel Genel Kurulunu, geniş bir silahsızlanma programı önereceği açıklanmıştır. BM silahsızlanma toplantısı hakkında ki görüşlerini açıklayan Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev, Sovyetler'in, büyük askeri güçlerin silahlarını ve askeri mev cutlarını artırmalarının önlenmesi için önerdiği bir plan önerdiğini hatırlatmış ve bu programın, nükleer silah yapımının dur durulmasını ve yeni tip, kitle kırım silahlarının yapımından vazgeçilmesini de içerdiğine işaret etmiştir. Brejnev, bu program üzerinde en kısa zamanda bir anlaşmaya varılması çağrısında bulunmuş ve BM Silahsızlanma Özel Genel Kurulunda, bütün ülkelerin, silahsızlanma sorununun çözümüne yapıcı katkılarda bulunacaklarını umduklarını belirtmiştir. Bu arada, SB KP'nin resmi yayın organı Pravda, Silahsızlanma Özel Genel Kurulu'nun başarılı kararlar alabilmesi için Sovyetler Birliği'nin elinden gelen bütün çabaları hazırcayacağını yazmıştır. Pravda Gazetesi, silahsızlanma konusunun ana ilkesinin, taraflardan hiçbirisinin güvenliğine zarar verilmemesi olduğunu belirtmiştir. Pravda Gazetesi, görüşmelerde kabul edilen kararlardan pra tik adımlara geçme zamanının artık gelmiş olduğunu söylemiş ve bu adımların da BM silahsızlanma toplantısında atılabileceğini belirtmiştir. Pravda Gazetesi, BM silahsızlanma toplantısında Dünya silahsızlanma toplantısının hazırlıklarının hız landırılmasına yönelik kararlar alınmasının beklendiğine işaret ederek, ulusararası ilişkilerde güç kullanılmamasını öngören dün ya çapında bir anlaşma yapılmasının; tarışı sağtırıcı laştırmasının etkili bir önlemi olabileceğini yazmıştır.

"Etiyopya'nın devrimci savaşımı engellenmek isteniyor,,

Etiyopya Hükümeti, Batılı haber kaynaklarını, Etiyopya hakkında yalan ha berler uydurarak Etiyopya halkının devrimci savaşımını engellemeye ve gözden düşürmeye çalıştığını belirtmiştir. Etiyopya Hükümetinin açıklamasında, Etiyopya halkının, devrimci kazanımları korumakta kararlı olduğu ve gericiliğe karşı savaşı kazanacağı belirtilerek, Batılı haber kaynaklarının, Etiyopya halkının, devrimci kazanımları, hükümranlığı ve toprak bütünlüğünü korumak için verdiği savaşımı gözden düşürmeye ve engellemeye çalıştıkları belirtilmiştir.

Afganistan Dışişleri Bakanı Sovyetler'i ziyaret etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı, Sovyetler Birliği'ne bir ziyarette bulunmuş ve Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko ile bir görüşme yapmıştır.

Afganistan Dışişleri Bakanı, Devrim Konseyi Başkanı Teraki'nin Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'e gönderdiği bir mesajı iletmiştir. Bilindiği gibi Afganistan, Sovyetler ve Çekoslovakya ile ekonomik yardımlaşma anlaşması imzalamış bulunmaktadır.

15 milyon Japon'un "Nötron'a Hayır" dilekçesi BM'ye gönderil.yor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Japonya'da imzaya açılan «Nötron Bombasına Hayır» dilekçesini BM Silahsızlanma Özel Genel Kurulu'na sunacak olan 500 kişilik Japon Heyetinin, pazar günü New York'a hareket edeceği bildirilmiştir. Dilekçeye imza atan Japonlarin sayısının ise 15 milyona ulaştığı haber verilmektedir. Japon Heyetinde, Japon siyasi partilerinden, sendikalardan, birçok demokratik örgütten ve din adamlarından temsilciler bulunduğu belirtilmektedir.

Bilindiği gibi, BM Silahsızlanma Özel Genel Kurulu sırasında New York' da ve diğer ABD kentlerinde, silahsızlanma üzerinde kitle gösterileri yapılması planlanmaktadır. Çeşitli ülkelerden gelecek olan barış güçleri temsilcileri de bu gösterilere katılacaklardır.

Orta Avrupa'da silah indirimi görüşmeleri yeniden başladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

«Orta Avrupa'da Silahların ve Silahlı Güçlerin Karşılıklı Olarak İndirilmesi Üzerine görüşmeler Viyana'da yeniden başlamıştır. Bilindiği gibi, geçen görüşmeler sırasında, NATO ülkeleri, Varşova Anlaşması ülkelerinin Orta Avrupa'daki güçlerini eşitsiz olarak azaltmalarını istemiş, ancak bu öneri, mevcut eşit güçler oranını bozacağı için geri çevrilmişti.

Bilindiği gibi sosyalist ülkeler, Orta Avrupa'daki karşılıklı güçlerin bugün birbirlerine eşit durumda olduğunu belirterek, taraflarin güvenliğine zarar vermeyecek eşit bir güç indirimi önerdiğini, Ancak NATO ülkeleri bu öneriyi geri çevirmişler ve eşitsiz bir indirim önermişlerdi.

Kırgızistan'ı ziyaret eden Türkiye Basketbol Karması ile röportaj:

"Türkiye'nin sporcuları, Sovyetler-Türkiye spor protokolünü alkışladılar,,

Mayıs 1978 başlarında, Sovyetler Birliği ile Türkiye arasında Sportif işbirliği üzerine bir protokol imzalandı. Bu protokol çerçevesi içinde Türkiye'den Sovyetlere giden ilk takım da, Türkiye Basketbol Karması oldu. Sovyet Novosti Basın Haber Ajansı, Kırgızistan Cumhuriyetinde konuk edilen Türkiye Basketbol Karmasından Kaptan, K. Erdenay ve Türkiye Basketbol Federasyonu Genel Sekreteri F. Alpay ile bir röportaj yaptı. Aşağıda bu röportajı sunuyoruz.

★ «İKİ ÜLKE ARASINDA TAKIM VE SPOR ÖĞRETMENİ DEĞİŞ - TOKUŞUNUN GENİŞLETİLECEĞİNİ UMARIZ.»

★ K. ERDENAY: «1980 MOSKOVA OLİMPİYATLARININ, EN BÜYÜK VE EN ÖRGÜTLÜ OLİMPİYAT OLACAĞINI SANIYORUM

derasyonu Genel Sekreteri ve heyet Başkanı olan **F. Alpay ve Takım Kaptanı K. Erdenay** ile görüştü.

SORU: Sovyetler Birliği'nde edindiğiniz izlenimleri anlatır mısınız?

F. ALPAY — Ülkenizde bulun duğumuz günlerde **Kırgızistan Basketbol Federasyonu'nun** konuğu olduk. Biz çok iyi ağırlandık.

Üç tane destek maçı ve yerel basketbolcularla birkaç antreman yaptık. Bütün bunlar, takımımızın Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya karmaları gibi güçlü takımlarla karşılaşacağı Balkan Ülkeleri Şampiyonası'na hazırlanmasına yardım edecektir kuşkusuz. Doğrusu çok az olan boş zamanlarımızda Kırgızistan Cumhuriyeti'nin görülmeye değer yerlerini ziyaret ettik.

Ülkenizdeki gezi programımız ne yazık ki Moskova'yı ayrıntılı biçimde tanımamıza elverişli değildi. Zaten havadan yana da şanssız yoktu. Bahar kapılarıydı.

SORU: Demek ki Moskova'yı hiç göremediniz?

K. ERDENAY — Bu konuda kendimizi bağışladık. Çünkü basketbolcularımız ilk kez **Sovyetler Birliği'ne geliyor. Moskova'da bir** gün kalabildik ve **Olimpiyat Tesislerini** Kızılatakiy'deki kürek çekme kanalını, Lenin Dağları'ndan Luzhniki'deki merkez stadyumunun kilieyici panoramasını seyrettik. Dünyaca ünlenen Metropoliten'i ve Kızıl Meydan'ı gezdik.

SORU: Anladığımıza göre Moskova'yı Olimpiyat Moskovası olarak görüyorsunuz.

F. ALPAY — Moskova Olimpiyatları'na iki yıldan fazla zaman var. Ama görebilerimiz önümüzdeki Olimpiyat için ne büyük değütlenme ve hazırlık çalışmalarının yapıldığını doğruladı... Moskova **Oyunları'nın yüksek düzeyde** geçeceğinden hiç kuşkum yok.

K. ERDENAY — Moskova Olimpiyatı'nın en büyük ve en örgütlü olimpiyat olacağını sanıyorum. Karma takım kaptanı olarak takımımızın pekçok genç oyuncusunun **Moskova'ya gelmek istediğini söy**leyebilirim. **Doğan, Erman, Zeki, Abdullah** bunlar arasında. Bu gru ba katılırsam çok memnun olacağım.

SORU : Protokolün imzalanmasından sonra Sovyet-Türk spor ilişkilerinin geliştirilmesi alanında atılan bu ilk adımlar konusunda neler söyleyebilirsiniz?

K. ERDENAY — Ülkemiz spor cuları, yeni belgenin imzalanışını alkışladılar. Ve işte, sportif işbirliği ilkelerine ilişkin protokolün imzalanmasından sonra ilkenizi ziyaret eden ilk Türk takımı olan **Türkiye Basketbol Karması Sovyetler Birliği'nde. Bununla gurur duyuyoruz. Heyet değiş-tokuşunun** gelecekte daha da genişetileceğini umuyoruz. Antrenör ve Kültür fizik öğretmenlerinin sık sık konuk olarak birbirlerini ziyaret etmeleri ni isterdik.

Dominik'te demokratik muhalefet seçimleri kazanacağını söylüyor

★ Dominik Komünist Partisi bu seçimlere 33 yıldan beri ilk kez legal olarak katılıyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Ordunun seçimlere müdahale etmesinden sonra oy sayımına yeniden başlanan Dominik'de, muhalefetin baş kan adayı ve Dominik Devrim Partisi Lideri Guzman, seçimlerde zafer kazandığının mutlak olduğunu söylemiştir. Guzman, ABD Başkanı Carter'a bir mesaj göndererek bu ülkede Anayasayı korumak için yetkisini kullanmasını istemiştir.

1965 yılında da Karaibler Denizindeki Dominik'te içavaşın ardından meydana gelen bir darbeden sonra, 23 bin kişilik bir Amerikan Birliği, ülkedeki duruma müdahale etmişti.

Bilindiği gibi, Dominik seçimlerinde, demokratik muhalefet adayı Antonio Guzman'ın halen devlet başkanı bulunan Balaguer karşısında büyük oy farkı yapması üzerine ordu birlikleri seçime müdahale etmiş ve oy sayımını durdurmuş ve parlamento binasını işgal etmişti. Bu arada, Dominik Komünist Partisi'nin de, bu seçimlere, 33 yıldan beri ilk kez legal olarak katıldığı bildirilmektedir.

ABD Avrupa'daki askeri gücünü artırmaya hazırlanıyor

BRÜKSEL (ANKA)

ABD Savunma Bakanı Harold Brown, ülkesinin Avrupa'daki ABD - birliklerinin sayısını bir hafta içinde iki katına çıkaracak yeteneğe sahip olduğunu bildirmiştir.

Brüksel'de yapılmakta olan NATO Savunma Bakanları toplantısında konuşan Brown aynı süre içinde Avrupa'da bulunan ABD savaş uçaklarının sayısının da üç katına çıkartılacağını bildirmiştir.

ABD Savunma Bakanı, ülkesince bu konu ile ilgili olarak hazırlanan planlara göre, askerlerin ABD'den süratle Avrupa'ya taşınabilmesi için askeri nakliye uçaklarının yanısıra ABD sivil yolcu uçaklarından da yararlanılacağını ve Avrupa ülkelerine ait havayollarının sivil uçak filolarına da el konacağını söylemiştir.

Fransa'da demokratik güçler hükümetin dış müdahalelerini eleştiriyor

Anadolu Ajansı'nın bildirdiğine göre Fransız Parlamentosunda Komünist Partisini temsil eden bir grup milletvekili, Paris'te yaptıkları bir açıklamada, Fransa'nın, Belçika ve ABD'nin yanında yeralarak Zaire'deki işgalvasya askeri müdahaleyi kararlaştırdığı yolunda haberler çıktığına değinerek bu yolda çıkan haberlerin Fransız Hükümetince şimdiye değin yalanlanmadığına işaret etmişler ve müdahale eğilimini eleştirmişlerdir.

Komünist Partili milletvekilleri, Fransa'nın Zaire'ye askeri müdahalede bulun

Yağ zammı en çok toptancılara yaradı

İSTANBUL, (İSTA)

Yağa yüzde 50'yi aşan oranda yapılan yeni zam yüzleroe yağ stokcusu toptancıların milyonlarca lira kazanmasına yol açmıştır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından marjorinlere ortalama yüzde 50, ayçiçek yağına yüzde 25, pamuk yağına ise yüzde 22 oranında yapılan zam yağ sanayicilerini ise memnun etmemiştir. Konu ile ilgili olarak görüşlerini açıklayan Sabit Yağları Genel Müdürü Mahir Yılmaz maliyet artışları karşısında fiyatların yetersiz olduğunu özellikle likit ayçiçeği yağına yapılan zamnın 3,5 lira zarar etmelerine yol açacağını söylemiştir.

Östeyandan yağa zam yapıldığı haberinin yayılması piyasada uzun zamandır hissedilen yağ darlığının birden ortadan kalkmasına neden olmuştur. Piyasa gözlemcileri stoku toptancıların ellerinde tuttukları yağı piyasaya sürdüklerini, böylelikle bir kilo yağdan iki misli kâr sağladıklarını belirtmişlerdir. Yağ sanayicileri ile Devlet Bakanı Faruk Sükan'ın İstanbul'da bir süre önce yaptığı toplantıdan sonra yağa zam yapılacağının kesinleştiğini hatırlatan piyasa gözlemcileri, bu toplantıdan sonra yağ toptancılarının hızlı bir stoklama çalışmasına girdiklerini söylemişler, yağ zammının fırsatçılarca yeniden milyonlar kazandırdığını açıklamışlardır.

1977 YILI İÇİNDE, 40 BİN GECEKONDU YAPILDI

İSTANBUL, (İSTA)

Türkiye'nin en önemli sorunlarından biri olma özelliğini sürdürürken konut sorununu kendi olanakları ile çözülemeye çalışanların sayısındaki artış ile birlikte gecekondu yapımının da hızlanarak sürdüğü belirtilmiştir.

Östeyandan, gecekondu yapımının 1978 yılı içinde bir önceki yıla oranla yüzde 54 oranında artacağı 40 binden 62 bine yükseleceği bildirilmektedir.

1973-1977 yıllarını kapsayan üçüncü plan döneminde de konut sorunu yoğun bir şekilde sürmüştür. Söz konusu dönemde konut gereksinimi hızla artarken, yapılan üretim gereksinimi karşılamaktan uzak kalmış, konuk açığı hızla büyümüştür. Konut üretiminin kâr amacına dönük olarak yapılması ve giderek lüks üretime dönüşmesi konut üretim açığının hızla büyümesine birinci sırayı alan neden olarak belirlenmiştir. Yapılan hesaplamalara göre, üçüncü plan döneminde konut gereksinimi top'lam olarak 1 milyon 220 bin birime ulaşmış, üretilen konut sayısı ise 993 bin birim düzeyinde kalmıştır. Böylece üçüncü plan döneminde belirlenen 227 bin birimlik konut açığı ise gecekondu yapımı ile kapatılmıştır.

Uçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde yapılan gecekondu sayısı 227 bin...

1978 yılı için ise 62 bin gecekondu yapılması bekleniyor

KONUT GEREKSİNME ÜRETİM AÇIĞI (Birim-Sayı)						
	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Gereksinme	213.200	231.200	242.200	260.200	273.200	312.080
Üretim	194.918	161.047	181.685	223.031	232.821	250.000
Açık (Gecekondu)	18.282	70.153	60.515	37.187	40.279	62.000

Eğitim enstitülerinin tümü 22 Mayıs'ta açılamıyor

★ ANKARA'DAKİ EĞİTİM ENSTİTÜLERİNİN AÇILIŞI 29 MAYIS'A ERTELENDİ

★ İSTANBUL'DAKİ ENSTİTÜLER PAZARTESİ ÖĞRENİME BAŞLIYOR.

ANKARA, (İSTA)

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı iki ve üç yıllık eğitim enstitülerinden Ankara'da bulunanların açılışı 29 Mayıs tarihine ertelenmiştir. İstanbul Ortaköy ve Atatürk Eğitim Enstitüleri'nin da ha önce açıklandığı gibi 22 Mayıs'ta öğrenime başlayacağı bildirilmiş diğerlerinin de açılabilmesi için çalışmaların aralıksız sürdürüldüğü öğrenilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı yetkililerinden alınan bilgiye göre Ankara iki yıllık eğitim enstitüsü ile Ankara Gazi Eğitim Enstitüleri'nde öğrenim sağlıklı sürdürülebilmesi için alınacak önlemler ancak 29 Mayıs günü ne dek tamamlanabilecektir. Bu arada Ankara Valiliği, Milli Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından sürdürülen çalışmalar sonunda Gazi Eğitim Enstitüsü'nde bir askeri taburun güvenlik önlemleri alması kararlaştırılmıştır. Gerekli güvenlik ve teknik önlemlerin henüz tamamlanamadığını kaydeden yetkililer ayrıca, MC'nin militan kondano öğretmen kadrosunun yerine yapılacak olan atama çalışmalarının da belirli ölçüde ilerlediğini söylemişlerdir.

Öteyandan eğitim enstitüsü yetkilileri de Şeker Öğrenci Yurdu ile Yüksek Öğretmen Okulu Yurtları'nın da halen açık olduğunu ve komandolar tarafından satılan merkezi olarak kullanılmaya devam edildiğini hatırlatmışlar bu yurtların kapatılmasını istemişlerdir. Bir çok teknik okulun bulunduğu Beşevler bölgesinde öğrenim özgürlüğü ve can güvenliğini bu yurtların gerçekten tehdit altında bulundurduğunu bildiren yetkililer, eksikliklerin giderilememesi nedeniyle bu zamana kadar sağlıklı bir eğitimin yapılamadığını söylemişlerdir.

Bilindiği gibi Milli Eğitim Bakanlığına bağlı iki ve üç yıllık eğitim enstitüleri MC Hükümetleri döneminde faşist kadrolarla doldurulmuş ve ilerici demok rat öğrenci ve öğretmenler okul lara gidemez olmuşlardı. Bir çok eğitim enstitüsünün bugüne ka dar açılmasına rağmen 13 eğitim enstitüsünün henüz öğrencilerine başlayamamasının neden olarak Milli Eğitim Bakanlığının kararsızlığı gösterilmektedir. Okul yetkilileri komando işgali altında bulunan okulların temiz lenmemesi, komando yurtlarının kapatılmaması ve MC'nin militan öğretmen kadrosunun bu zamana kadar görevden alınmamasının okulların geç açılmasına neden olduğunu söylemişlerdir.

VAN EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Van Milli Eğitim Müdürü, Van Eğitim Enstitüsü Müdür ve Müdür Yardımcısının görevlerinden alınarak başka il ve ilçelere atanmalarının, Van'da tepki ile karşılandığı bildirilmektedir. Van CHP İl Başkanlığı, görevden alınma işlemlerinden haberdar olmadıklarını bildirmişlerdir. Görevden alma ve başka il ve ilçelere atama işlemini «sürgün» olarak nitelemiştir. CHP İl Başkanlığı ve yöneticileri, atama işleminin durdurulmaması halinde istifa edeceklerini konuşmuş ve kararlarını Ankara'ya bildirmişlerdir.

KAYSERİ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YAY-KUR iki yıllık eğitim enstitüsü dışardan bitirme programına kayıtlı olup, 1976-77 öğretim yılında Kayseri iki yıllık eğitim enstitüsünde yaz kurslarına katılan öğrencilerin ikinci sınıf bütünleme sınavlarının 10 - 11 Haziran tarihlerinde yapılacağı açıklanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığından bu konuda yapılan açıklamaya göre, Ankara'da Yapı Meslek Lisesinde yapılacak bütünleme sınavlarının tamamlanmasından sonra 17-18 Haziran tarihlerinde de tüm sınavların tek ders sınavları yine aynı okulda yapılacaktır.

Öteyandan İstanbul Ortaköy ve Atatürk Eğitim Enstitülerinin yanında Bingöl ve Kırşehir Eğitim Enstitüleri de pazartesi günü öğrenime açılacaktır.

229 öğretim yardımcısı, «Faşizme İhtar» eylemine katılan 5 asistan hakkında idari soruşturma açılmasını kınadı

İSTANBUL (İSTA)

İstanbul'da yükseköğrenim kurumlarında çalışan 229 öğretim yardımcısı, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinde çalışan 5 öğretim yardımcısı hakklarında Fakülte Yönetim Kurulu tarafından 20 Mart «Faşizme İhtarı» eylemine katıldıkları gerekçesiyle idari soruşturma açılması kararını ortak bir bildiriyle kınamışlardır. Bildiride özetle şöyle denmektedir:

«Ülkemizde insanlıktan yana bütün güçlerin desteklediği Demokrasi İçin Dayanışma Günleri kapsamında gerçekleşi ile Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı tarafından beş öğretim yardımcısı arkadaşımız hakkında idari soruşturma açılması kararının alınması, «Bi limden Yana Yükseköğretim» ilkesini zedeler nitelik taşımaktadır. Demokratik hak ve özgürlüklerden yana bir kararın idari soruşturmaya gerek duyulmayacağına inanıyoruz.»

MİT Müsteşarı ile Anayasa Mahkemesi Başkanı 13 Temmuz'da emekli oluyor

ANKARA, (ANKA)

MİT Müsteşarı Hamza Görgüç'ün emekli olmasından sonra MİT'e asker kesiminden mi yoksa sivil bir şahsın mi müsteşar olarak atanacağı konusunda değişik görüşler bulunduğu öğrenilmiştir. MİT Müsteşarlığına asker kesiminden bir şahsın getirilmesi halinde bu ismin emekli Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Hilmi Fırat ile emekli Hava Kurgeneral Faruk Kerdip'in olacağı söylenmektedir.

Anayasa Mahkemesi Başkanı Kâni Vrana ile MİT Müsteşarı Orgeneral Hamza Görgüç aynı gün, 13 Temmuz'da yaş haddinden emekli olacaklardır.

Anayasa Mahkemesi Başkanı Kâni Vrana'nın emekli olmasından sonra Anayasa Mahkemesinin üye sayısında azalma olacağı için Danıştay ve Yargıtay'dan Anayasa Mahkemesi üyeliği için seçim sonucu birer üye gönderilecektir. Ancak, 20 Temmuz günü adli tatil başlayacağı için, Danıştay ve Yargıtay'ın üye seçimini adli tatilin bitim tarihi olan 5 Eylül'den sonra yapacakları öğrenilmiştir.

«TKP'ye Özgürlük» belgisi, YKP Kongresi'nde coşkun bir tezahürata yol açtı

ATİNA (İSTA)

Bugün sona ermesi beklenen Yunanistan Komünist Partisinin 10. Kongre çalışmalarının dünkü bölümü komünizmin konumlanışı'yla devam etmiştir. Kongrede söz alan Sİİ Komünist Partisi temsilcisi, Şili cuntasının kan gölü oyunlarına devam etmesine karşın demokrasi güçlerinin giderek güçlendiğini ve Unidad Popular'ın bünyesinde hızla örgütlendiğini söyledi. «Kahrolsun Pinochet Cuntası» belgeliyle sözleri sık sık kesilen Şili delegesi, Şilili komünistlerle Yunan Komünistleri arasındaki bağların giderek güçlendiğini söyledi.

Daha sonra konuşan Türkiye Komünist Partisi temsilcisi, sözlerine «Kongreniz, bütün delege yoldaşlara, bütün Yunan komünistlerine TKP'nin ve bütün Türkiyeli komünistlerin en candan selâmlarını sunarım» diyerek başladı. «Düşmanımız Birdir, Emperyalizmdir» belgeliyle sözleri sık sık kesilen alkışlarla TKP temsilcisi söz lerine şöyle devam etti:

«TKP uzun çetin savaş aşlerinden geçmiştir. Faşist baskıların her türlüsünü görmüştür. Metaksaslardan, Karamanlıs'lara kadar faşist sü rülerin çeşidiyle savaşmıştır. Bütün bu savaşlarda komünistler, başlarını dik tutmuş, Marksizm-Leninizm bayrağını yükseklerde dalgalandırmışlardır.»

Türkiye'deki zorlu savaşım ve yığınların ekonomik demokratik ve politik istemlerine değinen TKP temsilcisi, 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanı'nda yüzbinlerce ajan «TKP'ye Özgürlük» diye bağırdığını bildirdi. «TKP'ye Özgürlük» kelimeleri salonda olarak nitelediği CHP II Başkanlığı ve yöneticileri, ataması işleminin durdurulmaması halinde istifa edeceklerini konuşmuş ve kararlarını Ankara'ya bildirmişlerdir.

İki ülkenin işçi sınıfı ve halkları arasında dostluk ve kardeşlik bağlarının emperyalizm, egemen sınıflar ve faşistler tarafından baltalanmış iki ülke halkının birbirine düşürülmek istendiğini dikkati çeken TKP temsilcisi, «TKP ile YKP arasındaki kopmaz kardeşlik bağlarının çevrenizme karşı, emperyalizme karşı savaşlar içinde kuruldu ğunu, iki parti arasındaki dostluğun Lenincî savaş gelenekleriyle pekiştiğini» söyledi.

Türkiye-Pakistan Ekonomik, Teknik İşbirliği Ortak Komisyonu İkinci Dönem Toplantısı yarın başlıyor

ANKARA (İSTA)

Türkiye - Pakistan Ekonomik ve Teknik İşbirliği Ortak Komisyonu İkinci Dönem Toplantısı yarın Ankara'da başlayacaktır. Pakistan Sıkıyönetim İdaresi Ticari ve Siyasi İşler Danışmanı (Ticaret Bakanı) Serdar Haji Maula Baks Soomro başkanlığındaki bir heyet, toplantılara katılmak üzere bugün Türkiye'ye gelecektir.

İki gün süreek olan Ortak Komisyon Toplantısına katılacak Türkiye Heyetine Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler başkanlık edecektir. Toplantıda, Ortak Komisyonun birinci toplantısından bugüne kadar yapılan işler gözden geçirilecek, ikili mal mübadeleleri ile sanayi, turizm, teknik işbirliği ve tarım alanlarında alınabilecek yeni önlemler görüşülecektir.

Türkiye'deki bunalımın bütün alanlarda derinleştiğini, işbirlikçi burjuvazinin bu bunalımdan emperyalizme NATO'ya daha çok bağlanarak ve faşizme tırmanmak yoluyla çıkmak istediğini belirten TKP temsilcisi, işbirlikçi tekelci burjuvazinin faşistlerle birlikte Maocuları da komünistlere karşı kullan dığını belirtti.

TKP'nin ve YKP'nin Ege'nin bir barış denizi olması için savaş verdiğini, Ege sorununun her iki ülkenin ulusal çıkarlarına uygun olarak Helsinki Nihai Senedi temeli üzerinde barışçı görüşmelerle çözülmelenebileceği ni de sözlerine ekleyen TKP sözcüsü, TKP'nin Kıbrıs'ın bağımsızlığı, toprak bütünlüğü ve egemenliğini savunduğunu, Ada'dan tüm yaban cı üs ve askerlerin çekilmesi gerektiğini belirtti ve sözlerini «Yaşasın Leninizmin» diyerek bitirdi.

Daha sonra sözalan Avusturya Komünist Partisi temsilcisi, YKP'nin 10. Kongresine başarılar dileyi ve dün yadaki karşılıklı güçler ilişkisinin sosyalist ülkeler, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş savaşları lehine değiştiğini kaydetti.

TKP MERKEZ KOMİTESİ PLENUM'U ÇEŞİTLİ BASIN ORGANLARINDA YERALDI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Plenumu'na çeşitli Komünist Partilerin yayın organlarında yer verilmiştir. SSKP Merkez Komitesi organı Pravda gazetesi, TKP MK Plenumu'na yer ayırmış ve plenumda, Türkiye'deki politik durumun, Ulusal Demokratik Cephe sorununun ve partinin iç sorunlarının görüşüldüğünü yazmıştır. Bu arada, Fransa Komünist Partisi yayın organlarından Humanite, Alman Komünist Partisi yayın organı Unsere Zeit, Demokratik Almanya'da yayınlanan Neues Deutschland, Belçika-Komünist Partisi yayın organı ve bir çok Komünist Partisi yayın organı da TKP MK Plunumu'na yer vermiştir.

YKP delegasyonu toplam 2803 yıl hapse mahkûm olmuş

★ BUGÜN SONUÇLANMASI BEKLENEN YUNANİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ'NİN 10 NCU KONGRESİNDE KONUŞAN TKP SÖZCÜSÜ, «TKP İLE YKP ARASINDAKİ KOPMAZ KARDEŞLİK BAĞLARININ LENİNCİ SAVAŞ GELENEKLERİYLE PEKİŞTİĞİNİ» BELİRTTİ

★ YKP'NİN YARIN YIĞINSAL BİR MİTİNG YAPACAĞI BİLDİRİLİYOR

Yunanistan Komünist Partisi'nin 10. Kongresine 668 asil delege ve 150 aday delege katılmaktadır. Delegelerin ortalama yaşı 39'dur.

Kongre'ye katılan asil delegelerden 138'u işçi, 74'ü köylü, 151'i orta tabakadan, 120'si aydın, 118'i teknik eleman, 17'si ev kadını,

12'si emekli, 116'sı memur ve 137'si ise çeşitli meslek gruplarındandır.

YKP Basın Bürosundan edile edilen bilgilere göre, gerek oday gerekse asil delegelerin tümü en az bir kez tutuklanmış ya da sürgüne gönderilmiştir.

183 asil ve 50 aday delege iki veya daha fazla tutuklanıp sürgüne gönderilmiştir. Asil delegelerin tümü 2 bin 681 yıl, oday delegelerin tümü ise 222 yıl hapse mahkûm olmuştur.

televizyon

18.30 LASSİE
19.00 BİR OYUN
19.30 SPENCER'İN PİLOTLARI
20.30 HABERLER
21.05 BEŞ DAKİKA
21.10 TV'DE SİNEMA İZLENEBİLİR
23.50 NAKLEN YAYIN (Boks) İZLENEBİLİR
01.00 GÜNE BAKIŞ

radyolar

TRT I

05.00 Açılış
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
10.01 Arkası Yarın
10.30 Hafta Sonu (1)
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
15.20 Türküler
16.40 Tangolar
17.30 Hafif Müzik
19.00 Haberler
20.15 Konuşa Konuşa
21.30 Dinleyici İstekleri
23.00 Haberler
01.00 Kapanış

TRT II

08.00 Gün Başlıyor
09.40 Sularımızdaki Servet
11.30 Taş Plaklarda
11.20 Türküler
12.30 Kadınlar Topluluğu
14.40 Çevre Sorunları
15.30 Trafik
16.20 Arkası Yarın
19.00 Haberler
20.30 Hafızanın Dilcesi
23.55 Kapanış

TRT III

07.00 Açılış
08.00 Sabah Için
09.45 T...
11.15 ...Doğru
12.15 ...ylenceli
12.35 ...ik
18.05 ...dığa
19.00 ...
21.00 ...de Caz
24.00 Caz Müziği
01.00 Kapanış

bulmaca

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — 12 Mart döneminde ortaya çıkan ikicene merkezcilerinin çeşeci adı. 2 — Yurtiçinde çıkarılan ölüdürün Gölü bir ilçe. 3 — Uluslararası bir haber ajansının simgesi - Yakışıklı - Bir hayvan. 4 — Fakir geçindecek maddi güçü olmayan - TERSİ, Hitrenin kısa yanlısı. 5 — TERSİ, Telgraf alfabesi - Aygıda «çiğ»lik» 6 — Cumartesi - Davar mikrobu yapan usta. 7 — Beşiktaşlının pusulası, yine aden - «MC'nin Sesi» olmakla kalmayan ulusun simgesi - TERSİ, yel. 8 — İlgi edatı - Resim. 9 — Ünlü bir Sovyet oyun yazarı (adı-soyadı) - TERSİ, bir harfin okunuşu.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Aforoz - Ot. 2 — Nihilist. 3 — ne - fesA. 5 — eroH. 7 — Rosto - As. 8 — gİA - Abu. 9 — Ümraniye. 10 — nafıl - TnA. 11 — Üz - Akteki. 12 — Zn - Ek. 13 — Ati - HİS. 14 — Figüran.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Anneler Günü - Af. 2 — Fisko - Olmaz - Tİ. 3 — Oh - SS - Sarî 1 zîO. 4 — Rivayet - eraN. 5 — Oİ - Nsrodnik. 6 — Zift - Sera. 7 — Sarih - Aytekin. 8 — otuF - Ahenk. 9 — Akarsu - Al - Şu.

SOLDAN SAĞA:

1 — Sovyetler Birliği'nde devrimin lideri Vladimir İlyiç Lenin'in mücadele arkadaşı ve dobir başkent. 3 — Kenya'nın başkanı eşinin adı. 2 — Avrupa'da kentd. 4 — Türk Lirasının simgesi - TERSİ, dolayısıyla anlatma - TERSİ av eşeti. 5 — Diğer İngilizce'de «yağmur». 6 — bir emir. 7 — TERSİ, Tcket'in bir biçimi - Bir harfin okunuşu. 8 — Tiyatro, sinema artistinin yaptığı - TERSİ, güzel 9 — TERSİ, bir erkek adı - TERSİ, bir bitki. 10 — Düzen, tedbir. 11 — Bir harfin okunuşu - Türk Tarih Kurumu'nun simgesel. 12 — Parazit - TERSİ, sakar 13 — Bir besin maddesi - TERSİ, Batık cesitlerinden biri. 14 — Trabzon'un ilçesi - İsmi eden, mucid.

aşı aşımıza insanı insanımıza benzeyen

YUNANİSTAN

— 5 —

1950 sonrasında da savaşım bir cephe savaşımı şeklinde sürdürüldü

★ YASAKLANMIŞ KOMÜNİST PARTİSİ'NİN DE İÇİNDE BULUNDUĞU BİRLEŞİK DEMOKRATİK SOL (EDA) 1960'LARDA İKTİDARA TEK ADAYDI. TEPKİ GEÇİKMEDİ.

Yunanistan Komünist Partisi'nin kurucuları (1918)

1945'lerden sonra Yunanistan halkı, yakın tarihinin en acı günlerini yaşadı. İç savaş günleri... Kardeşin kardeşi vurduğu, en ilkel dağ köylerinden en küçük atölyesine kadar, her kö şede sınıf kininin, sınıf hesaplaşmasının sürdüğü acı bir savaş yılları... Komünistlerin çeşitliğinde halk güçleri destanlar yaratıyorlar, bir avuç insan emperyalizmin tüm güçlerine karşı koyuyordu. Köyler yanıyor, fabrikalar bombalanıyor, kentlerde kan gövdeyi götürüyordu. Yunanistan Komünist Partisi ön saflarda çarpışıyor, büyük kayıplara, döküm kanlara rağmen savaşı ne pahasına olursa olsun sürdürmeye kararlı görünüyordu.

Nihayet, iç savaş, İngiltere'nin kesin müdahaleleriyle 1949'da sona erdi. Bunca kandan sonra yenilgiyi kabullenmeyen yiğit direnişçiler, yeryer savaşı sürdürdüler. 1950 yılına gelindiğinde ise, yenilgi artık kesindi. Yunanistan halkının yüzbinlerce yiğit evladı, yüzbinlerce bilinçli emekçi, iç savaşta hayatını kaybetmişti. Zindanlar adam almıyordu. Sürgünler ise Avrupanın dört bir yanına dağılmışlardı.

Ve o yıllarda; bir halkın, bağımsızlığı için ve halk iktidarı için, emperyalistlere ve işbirlikçilerine karşı evlatlarının canı, kanı pahasına savaştığı ve yenildiği o günlerde, Türkiye Kore'ye birlikler gönderiyor, ABD efendimize yaranmak için bir başka halkın bağımsızlık savaşımını kanla, ateşle bastırmaya kendi evlatlarını yolluyordu. Türkiye halkı, Kore'ye gönderilenleri alkışlarken, kapı komşusu Yunan halkının acılarından tümüyle habersiz, savaşımlarına ilgisizdir.

KOMÜNİST PARTİSİ BİR KEZ DAHA YASAKLANIYOR

İç savaş yenilgisi ve onu izleyen yoğun baskı döneminde Yunanistan Komünist Partisi bir kez daha yasa dışı ilan edildi. Komünist avı aylarca, hatta yıllarca sürdü. Üstelik yenilgi partide de bazı yaralara yol açmıştı.

İç savaşın sona erdiği emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin devlete kesinlikle egemen olduktan 1950 sonrasında da siyasal mücadele sona ermedi. Sağ birleşmiş, bizdeki milliyetçi cepheye benzeyen bir sağ birlik kurmuştu. Bunun karşısında ise, Merkez Birliği (Enosis Kendru) yeraliyordu.

O sıralarda belkemiğini komünistlerin oluşturduğu Birleşik Demokratik sol (EDA) kuruldu. EDA 1958 seçimlerinde ana muhalefet gücü haline geldi. Yunanistan'da, bütün baskılara, kırımlara, zindanlara, sürgünlere, emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin tüm gayretlerine rağmen halkın sola yönelmesi engellenememişti. 1961 seçimlerini EDA'nın alması büyük olasılık haline geldi. Bu olasılığa karşı iç ve dış sömürü güçleri, gerici güçler eliyel kolları bağlı kalmayacaklardı kuşkusuz. 1961 seçimlerinde sağ güçler, saray ve emperyalistler bir seçim darbesi gerçekleştirdiler. EDA ve Yunanistan Komünist Partisi, bu sağ seçimsel darbeye karşı Merkez Birliğine işbirliği çağrısında bulundu. Ne var ki Merkez Birliği komünizme yanaşma korkusuyla önerisi reddetti. Bu durum sağın işine yaradı ve 1961 seçimlerinde başarı kazandı.

Bu yıllarda EDA, geniş halk kitlelerini harekete geçirmesini bildi. İşçi sınıfının ekonomik istemleri, bu yöndeki hareketleri, grevler, gösteriler ve siyasal özgürlükler için savaşım geniş boyutlar kazandı. Emekçi köylü kesimleri, orta katmanlar, aydınlar, gençler, antidemokratik gidişe karşı hareketa geçirildi, seferber edildi. Savaşım, sağı devirmek demokratik bir iktidar kurma koşullarını olgunlaştırmıştı. EDA, Merkez Birliğine yeniden işbirliği ve ortak savaşım önerisi götürdü. Merkez Birliği tabanı da büyük ölçüde böyle bir ittifakı hazırdı. Ama Merkez Birliği yönetimi öneriyi yine reddetti.

1962-1963 yıllarında grevler, işçi hareketleri, emekçi halk hareketleri, demokratik kaynaşma yüksek boyutlara ulaştı. İlerici milletvekili Lambrakis'in kimliği belirsiz (!) kişilerce öldürülmesi üze rine cenaze töreni 60 - 62 yıl ının milyon kişinin katıldığı büyük bir demokratik gösteri ye dönüştü. Kaynaşma gün geçtikçe artıyordu. Yeni seçimler kaçınılmaz olmuştu. 3 Kasım 1963 seçimlerinde sağ kesim yenilgiye uğradı. Yunanistan halkının pusulası, yine, nereye çevrilirse çevrilsin solu göstermeye başlamıştı.

YANILGILAR VE DERSLER

Yunanistan Komünist Partisi daha sonra bu döneme ilgili değerlendirmeler yaptı.

BİR EKMEK BİR Politika

Halk hareketini örgütlemekte ve yükseltmekte gösterilen tüm başarıya rağmen, bu dönemde ilerici güçlerin birliğinin sağlanması için bulunuk tavizler verilmiş, Merkez Birliğine bir çeşit öncülük tanınmıştı. Oysa Merkez Birliği yöntiminde finans oligarşisinin bir kesimi, yabancı tekeller, Amerikanci çevreler egemendi. Bunun yanında Merkez Birliği içinde tekel dışı sermaye temsilcileri, orta sınıfların temsilcileri varsa da, harekete halkın olanlar tekelcilerdi.

Komünist Partisi, daha sonraları yapılan değerlendirmelerde, Merkez Birliği iktidarı önlemede, esas özgürlüğün sorunların çözümü için halkın mücadelesini yön lendirmeye ve yükseltmeye verilmesi gerektiği, ancak bunun yeterince yapılamadığı sonucuna vardı; ve bu dönemden dersler çıkardı.

YARIN: SARAY DARBESİ VE FAŞİST CUNTA DÖNEMİ

Çizgilerle Manifesto
karl marks - friedrich engels

ÇİZGİ - RO MARCENARO

burjuvazinin bu gelişmesi, buna uygun düşen politik değişimleri de beraberinde getiriyordu.

HER SEVİ KENDİNİZ YAPMAYIN
APTALSARAY EKRANI, 60 YAŞ TAKLARINI BABANIZA YAPAR
VATANDAŞ
VATAN
TOPRAK
İŞÇİLER
İŞVEREN
İŞÇİLER
İŞVEREN
İŞÇİLER
İŞVEREN